

Stichting Haags Historisch Museum en Rijksmuseum de Gevangenpoort

Jaarstukken 2025

Wethouder Saskia Bruines (Financiën, Cultuur en Economische ontwikkeling) onthult op 20 januari 2025 het *Gezicht op Den Haag* van Jan van Goyen uit 1651 in het Atrium van het Haagse stadhuis.

HAAGS HISTORISCH MUSEUM
Korte Vijverberg 7, Den Haag
Postadres: Buitenhof 33, 2513 AH Den Haag
info@haagshistorischmuseum.nl
www.haagshistorischmuseum.nl

RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT
Buitenhof 33, Den Haag
Postadres: Buitenhof 33, 2513 AH Den Haag
info@gevangenpoort.nl
www.gevangenpoort.nl

Inhoud

1. Van de Raad van Toezicht	1
1.1. Belangrijkste aandachtspunten	1
1.2. Samenstelling Raad van Toezicht en nevenfuncties	2
1.3. Goedkeuring Jaarrekeningen 2025	3
2. Van de directie	4
2.1. Belangrijkste thema's in 2025	4
2.2. Financieel beleid en risicobeheersing	5
2.3. Financiële uitkomst 2025	5
2.4. Korte toelichting op het exploitatieresultaat en voorstel tot resultaatbestemming	6
3. Governance Code Cultuur, Code Fair Practice en Code Diversiteit & Inclusie	8
4. Jaarrekening Stichting HAAGS HISTORISCH MUSEUM EN RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT	10
4.1. Balans per 31 december 2025	10
4.2. Exploitatierkening over 2025	11
4.3. Algemene toelichting	11
4.4. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	12
4.5. Wet normering topinkomens	15
5. Bestuursverslag 2025 – HAAGS HISTORISCH MUSEUM	16
5.1. Positionering	16
5.2. Organisatie en personeel	16
5.3. Collectie	17
5.4. Zichtbaar blijven tijdens de sluiting	19
5.5. Educatie en participatie	20
5.6. Aantal bezoekers	23
5.7. Duurzaamheid	23
5.8. Maatschappelijk bereik	23
5.9. Cultureel ondernemerschap	25
5.10. Diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid	25
5.11. Digitale transformatie	26
5.12. Voortgang renovatie museumgebouw	27
5.13. Exploitatieresultaat, financiële positie en kengetallen	27
5.14. Toekomst	29
5.15. Prestatiecijfers	30
6. Bestuursverslag 2025 – RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT	31
6.1. Positionering	31
6.2. Organisatie en personeel	31
6.3. Aantal bezoekers	31
6.4. Collectie	31
6.5. Educatie en participatie	33
6.6. Diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid	34
6.7. Onderhoud en beheer	35
6.8. Duurzaamheid	36
6.9. Digitale transformatie	37
6.10. Exploitatieresultaat, financiële positie en kengetallen	37
6.11. Toekomst	38
6.12. Prestatiecijfers	39
7. Controleverklaring accountant	40

Bijlagen

1. Financiële verantwoording HAAGS HISTORISCH MUSEUM
2. Financiële verantwoording RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT

1. Van de Raad van Toezicht

De STICHTING HAAGS HISTORISCH MUSEUM en RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT bestaat uit twee musea en heeft twee subsidiënten: het HAAGS HISTORISCH MUSEUM ontvangt van de gemeente Den Haag een exploitatiesubsidie en RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT ontvangt van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) een erfgoedwetsubsidie voor collectiebeheer en huisvesting en een aparte subsidie voor publieksactiviteiten. Beide musea hebben dezelfde directie en dezelfde Raad van Toezicht. In overeenstemming met de statuten van de Stichting is er één jaarrekening van de Stichting als geheel (hoofdstuk 3). Daarnaast hebben beide musea een eigen bestuursverslag (hoofdstuk 4 en 5) en een eigen jaarrekening (bijlage 1 en 2). Beide subsidiënten stellen ieder specifieke eisen aan de inhoud van deze hoofdstukken en bijlagen.

De Stichting wordt bestuurd volgens het Raad van Toezichtmodel met een éénkoppige directie. De Raad heeft als taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de Stichting en treedt op als klankbord, adviseur en ambassadeur. De Raad van Toezicht draagt er zorg voor dat recht wordt gedaan aan de afzonderlijke positie van beide musea. Behalve een eigen jaarverslag met financiële verantwoording hebben beide musea een eigen beleidsplan en collectieplan. Er is tevens een Reglement Bestuur en Toezicht.

Bij de samenstelling van de Raad van Toezicht is rekening gehouden met de benodigde verscheidenheid in expertises. Werving voor vacatures in de Raad geschiedt openbaar met inachtneming van de Code Diversiteit & Inclusie. De samenstelling van de Raad van Toezicht en het rooster van aftreden, alsmede gegevens over de inschrijving bij de Kamer van Koophandel en de jaarstukken van het afgelopen jaar, worden openbaar gemaakt via de websites van beide musea.

De Raad ziet verder nauwgezet toe op het naleven van de Governance Code Cultuur, de Code Fair Practice en de Code Diversiteit & Inclusie. Zie voor de wijze waarop de Raad dit doet hoofdstuk 3 en de bestuursverslagen van beide musea (hoofdstuk 5 en 6).

1.1. Belangrijkste aandachtspunten

De Raad van Toezicht komt bijeen op basis van een vooraf vastgesteld vergaderschema met vastgestelde onderwerpen – waaronder het bespreken van ongewenste belangenverstrengeling – en wanneer nodig wordt er tussentijds vergaderd. De voorzitter van de Raad van Toezicht komt regelmatig met de directeur-bestuurder bijeen om de lopende zaken te bespreken en de vergaderingen voor te bereiden. De Raad heeft uit zijn leden een auditcommissie samengesteld die apart vooroverleg voert met de directeur-bestuurder en de manager Financiën over begrotingen en jaarrekeningen.

De Raad van Toezicht heeft in 2025 vier reguliere vergaderingen gehouden, waarbij de Raad voorafgaand in besloten samenstelling heeft vergaderd. Tijdens de reguliere vergaderingen werden, naast de vastgestelde onderwerpen, onder meer de volgende strategische thema's behandeld:

- de zichtbaarheid van het HAAGS HISTORISCH MUSEUM tijdens de sluiting.
- de beoogde 'blockbuster'-tentoonstelling voor na de heropening van het HAAGS HISTORISCH MUSEUM.
- de businessclub en andere mogelijkheden tot sponsoring.
- het adviesrapport van de Raad van Cultuur 'Toezicht in de culturele sector – Een kunst apart'.

Verder heeft de Raad van Toezicht gedurende het hele jaar - in en buiten de reguliere vergaderingen - het proces van renovatie van het HAAGS HISTORISCH MUSEUM met grote nauwlettendheid gevolgd.

Zelfevaluatie

Buiten de vier reguliere vergaderingen heeft de Raad van Toezicht een middag besteed aan een zelfevaluatie. Tijdens de zelfevaluatie is gesproken over het functioneren en de samenstelling van de Raad. Zowel over het functioneren van de Raad als geheel als over de betrokkenheid van de afzonderlijke leden bestaat tevredenheid. De Raad heeft verder vastgesteld dat haar samenstelling tamelijk divers is, hoewel uiteraard altijd ruimte blijft bestaan voor verbetering. Van de uitkomsten van de zelfevaluatie is een schriftelijk verslag gemaakt.

Relatie met adviesorganen

Een vertegenwoordiging van de Raad van Toezicht heeft ook in 2025 weer gesproken met de personeelsvertegenwoordiging. Het personeel toont zich tevreden en is gelukkig met de tijdelijke werklocatie aan de Lange Houtstraat. Ook wordt als positief ervaren dat enkele nieuwe vacatures zijn uitgezet, en vervuld. De input van die gesprekken is geanonimiseerd teruggekoppeld aan de directeur-bestuurder en de volledige Raad van Toezicht.

Stagiaire

In het streven naar diversiteit hecht de Raad van Toezicht eraan dat - zo mogelijk - ook de stem van 'Gen-Z' binnen de Raad wordt gehoord. Tegen die achtergrond heeft de Raad in 2025 een stagiaire, mevr. Charlotte Wolters, in haar midden verwelkomd. De Raad heeft de inbreng van mevr. Wolters als zeer waardevol ervaren.

Introductieprogramma

Ten behoeve van de nieuw toegetreden leden van de Raad van Toezicht en de stagiaire is in mei een kort introductieprogramma verzorgd door de directeur-bestuurder en de voorzitter van de Raad van Toezicht. Dit programma is als nuttig ervaren en zal voor nieuwe leden worden hernomen.

1.2. Samenstelling Raad van Toezicht en nevenfuncties

In 2025 deden zich twee mutaties voor. Mevr. E. Jacobs en mevr. C. Ori zijn in april, na resp. acht en vier jaar, teruggetreden om plaats te maken voor twee nieuwe leden: mevr. R. Vreeburg en mevr. R. Miedema. Wij danken mevr. Jacobs en mevr. Ori voor het delen van hun kennis, het geven van hun adviezen en hun grote inzet. Dhr. Sluysmans heeft de rol van voorzitter overgenomen van mevr. Jacobs. De Raad bestond per 1 mei uit de volgende leden:

Naam	Functie	Sinds	Termijn	Eind 1 ^{ste} termijn	Einde 2 ^{de} termijn	Einde 3 ^{de} termijn
prof. mr. J.A.M.A. Sluysmans	Vz	01-05-'21	1 ^e	01-05-'25	01-05-'29	nvt*
drs. J.I.G.J. Jeurissen	Lid	23-03-'17	3 ^e	-	-	23-03-'26
dr. M.J.S. Spierts	Lid	23-03-'17	3 ^e	-	-	23-03-'26
drs. F.C. van Steekelenburg-van der Stelt	Lid	15-05-'19	2 ^e	-	15-05-'27	nvt.
drs. H.E. Veldhuizen-van den Berg	Lid	15-05-'19	2 ^e	-	15-05-'27	nvt.
N.R.L. Miedema MA	Lid	01-05-'25	1 ^e	01-05-'29	01-05-'33	nvt.
drs. A.S.M. Vreeburg	Lid	01-05-'25	1 ^e	01-05-'29	01-05-'33	nvt.

*Per 1-1-2019 staat de Governance Code Cultuur nog slechts 2 termijnen toe van elk maximaal 4 jaar (was 3x3 jaar).

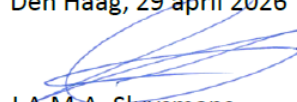
Alle leden van de Raad verrichtten hun werkzaamheden onbezoldigd. De leden en de directie vervulden in 2025 de volgende (neven)functies:

Naam	(Neven)functies
prof. mr. J.A.M.A. Sluysmans	Advocaat bij Van der Feltz advocaten ten Den Haag, hoogleraar onteigeningsrecht Radboud Universiteit te Nijmegen, lid bestuur Stichting Firma Mes te Den Haag, lid redactieraad Tijdschrift voor Bouwrecht, voorzitter Vereniging voor Onteigeningsrecht, lid Raad van Advies van de Vereniging Jonge Onroerend goed Juristen (VJOJ).
drs. J.I.G.J. Jeurissen	Manager Tijdelijke Werkorganisatie Koninkrijksrelaties bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
dr. M.J.S. Spierts	Zelfstandig onderzoeker en publicist op het gebied van sociaal werk, educatie en cultuur, lid van de Wetenschappelijke Adviesraad van de Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk (BPSW), lid Programmaraad Historisch Centrum Sociaal Werk (HCSW).
drs. F.C. van Steekelenburg - van der Stelt MA	Directeur Space Expo Noordwijk, lid Raad van Advies Stichting Hoogvliegers, Lid RvT van Stichting Help Ze Thuiskomen/Stop PTSS.
drs. H.E. Veldhuizen van den Berg	Algemeen directeur bij ontwikkelingsorganisatie Cordaid, secretaris van de Stichting Sebastiaangenootschap.
N.R.L. Miedema MA	Hoofd Publiek bij Het Scheepvaartmuseum, eigenaar advies- en projectbureau d'Narratige, bestuurslid ICOM Nederland.
drs. A.S.M. Vreeburg	Voorzitter Raad van Commissarissen Altide, Lid Raad van Commissarissen Slot Loevestein.
drs. T.P. Vrij	Eigenaar (DGA) van Vrij & Visie bv, secretaris van Stichting Steunfonds Haags Historisch Museum, penningmeester van Stichting Sebastiaan Genootschap, penningmeester van Stichting Museumkwartier Den Haag, bestuurslid van de Stichting Binnenstad Den Haag, voorzitter van de Stichting Blommeland (uitgever van lokale historische boeken).

1.3. Goedkeuring Jaarrekeningen 2025

De Raad van Toezicht heeft kennisgenomen van de jaarrekeningen 2025 en deze op 29 april 2026 goedgekeurd. Tevens heeft de Raad hierbij het voorstel van de directie tot resultaat-bestemming bij beide musea goedgekeurd.

Den Haag, 29 april 2026

J.A.M.A. Sluysmans

Voorzitter Raad van Toezicht

STICHTING HAAGS HISTORISCH MUSEUM en

RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT

2. Van de directie

2.1. Belangrijkste aandachtspunten in 2025

Omdat het HAAGS HISTORISCH MUSEUM vanwege de start van de renovatie in oktober 2024 de deuren sloot, was 2025 het eerste volle jaar waarin de staf met een gesloten museumgebouw te maken had en haar activiteiten organiseerde vanuit een tijdelijke kantoorlocatie aan de Lange Houtstraat. De belangrijkste werkzaamheden waren:

Zichtbaar blijven voor het publiek tijdens de sluiting: Tal van publieksactiviteiten werden georganiseerd om in verbinding te blijven met de stad en ons publiek én om de stad te enthousiasmeren voor onze toekomstplannen. Naast reguliere activiteiten als stadswandelingen en lezingen zijn hiertoe een reeks van nieuw ontwikkelde activiteiten ingezet. Een goed voorbeeld hiervan is het programma 'Reis terug naar vroeger'. Deze bijeenkomsten verzorgden wij in ontmoetingsplekken voor ouderen, in alle wijken van de stad. In de bijeenkomsten wordt aan de hand van attributen uit het poppenhuis van Lita de Ranitz het geheugen geactiveerd over de manier waarop vroeger het huishouden werd gedaan. Deze bijeenkomsten waren een groot succes en zijn ruim dertigmaal gegeven.

Ontwikkelen van tentoonstellingen voor het vernieuwde museum: Als het museum door de aannemer wordt opgeleverd, moeten de tentoonstellingszalen, de publieks- en kantoorruimtes worden ingericht. Diverse projectteams zijn actief met het uitwerken van het nieuwe Museaal Concept, zoals het team dat in juni 2025 een masterplan opleverde voor de nieuwe vaste presentatie op de beletage: 'Den Haag – Stad van Zand en Veen'. In deze tentoonstelling leren bezoekers de stad beter begrijpen en ontdekken ze hoe Den Haag zich ontwikkelde van een dorp tot een stad met twee gezichten. Daarnaast is er een start gemaakt met de ontwikkeling van twee tijdelijke tentoonstellingen voor na de heropening.

Monitoren van de renovatie: Als toekomstige huurder van het museumgebouw nemen wij deel aan de bouwvergaderingen zodat wij invloed kunnen uitoefenen op besluitvorming die de bedrijfsvoering en de bezoekerservaring van het gebouw straks gaat raken. Zo hebben wij het bestek m.b.t. de beveiligingsaspecten door een extern expert laten beoordelen. N.a.v. deze evaluatie zijn extra bouwkundige- en technische maatregelen aan het ontwerp toegevoegd. In oktober werd helaas duidelijk dat de verbouwing een vertraging van ongeveer een jaar heeft opgelopen, vooral vanwege de problematiek van de netcongestie en de lastige zoektocht naar mogelijke oplossingen. De geplande heropening van het museum in het voorjaar van 2027 is daarmee uitgesteld naar het voorjaar van 2028.

Fondswerving voor de inrichting van het vernieuwde museum: De inrichting van het vernieuwde museumgebouw wordt door het museum gefinancierd. De kosten hiervan zijn door meerwerk (onder andere vanwege de extra maatregelen voor inbraakpreventie) opgelopen naar circa €4 miljoen. De financiering hiervan komt uit fondswerving én uit diverse voorzieningen die het museum de afgelopen jaren heeft opgebouwd. Hoogtepunt van de fondswervingscampagne was de cheque van €850.000 die de VriendenLoterij in februari ons kwam uitreiken. Dit was een prachtige beloning voor een intensief tweejarig traject waarin we ons nieuwe museaal concept diverse malen onder de aandacht brachten van deze goede doelen-organisatie.

Bij het RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT hebben we dit jaar met 60.301 bezoekers het record uit 2023 net niet doorbroken (was 61.002). Toch zijn we met dit aantal tevreden omdat de voorspellingen over een sterk teruglopend bezoek aan de binnenstad vanwege de verbouwing van het Binnenhof, gelukkig niet zijn uitgekomen.

Bijzonder is ook dat we dit jaar het eerste deel van een gezamenlijk onderzoeksproject met de Universiteit Leiden hebben afgerond. In dit onderzoek analyseerden we de vonnis- en verhoorboeken van de Haagse

Magistraat tussen 1600-1800. De circa 3.500 casussen geven een enorme rijkdom aan data over al die onbekenden die werden opgepakt en waarvan een deel (7%) in afwachting van hun berechting werd opgesloten in de Gevangenpoort. In het najaar is vervolgens een tweede onderzoek gestart naar dezelfde periode, maar dan op basis van de vonnis- en verhoorboeken van het Hof van Holland. Dit betreft verdachten die allemaal in de Gevangenpoort terecht kwamen. De data met bijhorende verhalen uit beide onderzoeken zijn de pijlers onder de vernieuwing van de presentatie in het eeuwenoude cellengebouw van de Gevangenpoort.

2.2. Financieel beleid en risicobeheersing

Het financieel beleid van beide musea is in 2025 onverminderd gericht op het borgen van financiële stabiliteit en duurzame bedrijfsvoering. Daarbij hanteren wij duidelijke kaders voor financiële prestaties en houden wij continu zicht op de ontwikkeling van inkomsten, uitgaven, budgetten en investeringen. Kostenbeheersing blijft een belangrijk sturingsinstrument, waarbij steeds een zorgvuldige afweging wordt gemaakt tussen financiële discipline en de inhoudelijke ambities van de musea.

Binnen de planning- en controlcyclus wordt maandelijks op basis van de gerealiseerde cijfers samen met de MT-leden een actuele financiële forecast opgesteld. Indien nodig wordt tijdig bijgestuurd, zodat financiële risico's vroeg worden gesignaleerd en beheerst. Deze systematiek draagt bij aan transparantie en voorspelbaarheid in de financiële huishouding.

De integrale beheersing van onze bedrijfsprocessen nemen wij zeer serieus met o.a. het uitvoeren van een jaarlijkse organisatie-brede risicoanalyse. In deze analyse worden de belangrijkste processen op het gebied van governance, financiën, ICT, P&O, collectiebeheer en facilitaire zaken beoordeeld op strategische, tactische en operationele risico's. De risicoanalyse is in 2025 geactualiseerd en verder aangescherpt, mede naar aanleiding van de aanvullende aandacht voor frauderisico's zoals vorig jaar door de accountant verzocht.

De geïdentificeerde risico's worden gewogen en waar nodig voorzien van mitigerende maatregelen. Deze maatregelen richten zich op het efficiënter maken van onze bedrijfsprocessen, het voeren van een strak en transparant financieel management en het consequent toepassen van interne beheersmaatregelen, zoals het vier-ogenprincipe bij financiële transacties. Hiermee beogen wij de continuïteit, de betrouwbaarheid, de integriteit en de efficiëntie van de organisatie te waarborgen.

2.3. Financiële uitkomst 2025

De exploitatie van de twee musea geeft samen het volgende beeld over 2025:

	Actueel 2025 €	Begroting 2025 €	Actueel 2024 €
Directe en indirecte opbrengsten	669.039	520.000	1.098.506
Bijdragen uit private middelen	3.600	-	30.000
Structurele subsidie Ministerie van OCW voor GP	703.959	704.334	667.994
Structurele subsidie Gemeente Den Haag voor HHM	2.364.949	2.275.304	2.250.238
Incidentele subsidies en bijdragen uit publieke middelen	-	25.000	15.000
Baten	3.741.547	3.524.638	4.061.738
Lasten	2.560.846	3.419.991	3.178.967
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	1.180.700	104.647	882.771
Rentebaten en -lasten	-44.553	-2.000	-32.275
Mutatie aankoopfonds HHM/GP	35.000	35.071	35.000
Exploitatieresultaat	1.190.253	71.576	880.046
Het exploitatieresultaat bestaat uit:			
- Haags Historisch Museum	1.097.698	-	694.507
- Museum de Gevangenpoort	92.555	71.576	185.539
Exploitatieresultaat	1.225.253	71.576	880.046
Voorstel resultaatbestemming			
HHM resultaat	1.097.698	-	694.507
- Mutatie bestemmingsfonds museale vernieuwing	149.698	-	594.507
- Mutatie bestemmingsfonds frictiekosten	948.000	-	100.000
Ten laste / gunste van de algemene reserve	-	-	-0
GP resultaat	92.555	71.576	185.539
Ten laste / gunste van de algemene reserve	92.555	71.576	185.539

In de afzonderlijke hoofdstukken en bijlagen zijn de baten, lasten en balansposten nader gespecificeerd.

2.4. Korte toelichting op het exploitatieresultaat en voorstel tot resultaatbestemming

Het HAAGS HISTORISCH MUSEUM sluit het boekjaar 2025 af met een positief exploitatieresultaat van € 1.097.698. Dit resultaat is bewust tot stand gekomen door een gerichte inzet om zoveel mogelijk financiële ruimte te creëren voor de toekomstige herinrichting van het gerenoveerde museumgebouw. Daarnaast is het resultaat beïnvloed door enkele meevallers en door het doorschuiven van kosten naar latere jaren.

De baten vielen per saldo € 97.376 hoger uit dan begroot. Dit is voornamelijk het gevolg van hogere inkomsten uit activiteiten en een hogere subsidiebijdrage dan oorspronkelijk geraamd.

Aan de lastenkant is in 2025 zichtbaar geprofiteerd van eerder ingezette procesverbeteringen en van lagere personeelsinzet in de eerste helft van het jaar. Daarnaast is bij het betrekken van tijdelijke kantoorruimte bespaard op huur- en energiekosten. Door de sluiting van het museum zijn diverse contracten met leveranciers opnieuw beoordeeld, wat in 2025 verdere besparingen heeft opgeleverd, met name op huisvestingskosten en ICT. Ook waren er incidentele meevallers, onder meer bij advies- en representatiekosten en bij de rentebaten. In totaal resulteerden deze ontwikkelingen in € 1.000.322 lagere lasten dan begroot.

In samenhang met de hogere baten leidt dit tot het gerealiseerde positieve resultaat van € 1.097.698. Het gerealiseerde overschot in 2025 heeft een incidenteel karakter en hangt direct samen met de verschoven opening van het museum en het daarmee samenhangend uitstel van personele invulling en

programmatische uitgaven. Het betreft derhalve geen structurele onderbesteding van subsidiegelden, maar een tijdelijke fasering van kosten in de tijd.

Ten behoeve van de toekomstige herinrichting van het museumgebouw zijn in eerder stadium, in overleg met de Gemeente Den Haag, de bestemmingsfondsen 'Museale Vernieuwing' en 'Frictiekosten' ingesteld. Aangezien deze fondsen gezamenlijk nog niet toereikend zijn om de geraamde herinrichtingskosten van inmiddels circa € 4,0 miljoen te dekken, is het positieve resultaat over 2025 van groot belang om deze herinrichting de komende jaren mogelijk te maken. Daarom wordt, na overleg met de gemeente, voorgesteld het resultaat als volgt te bestemmen: € 149.698 toevoegen aan het bestemmingsfonds Museale Vernieuwing en € 948.000 aan het bestemmingsfonds Frictiekosten.

Na deze resultaatbestemming bedragen de beschikbare middelen voor de herinrichting van het museum respectievelijk € 1.454.851 en € 1.143.047. Bij deze beschikbare middelen kan nog worden opgeteld het bedrag van € 970.500 dat we dit jaar via fondswerving hebben opgehaald. Daarmee is de stand voor de herinrichting gegroeid tot een totaal van € 3.546.966.

Ook RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT sluit 2025 af met een positief exploitatieresultaat: € 92.555. Dit resultaat is met name toe te schrijven aan een stijging van het aantal betalende bezoekers en de uitbreiding van het aanbod van rondleidingen. Hierdoor kwamen de publieksinkomsten uit op € 590.916, een stijging van € 110.916 ten opzichte van de begroting. De totale baten bedragen € 1.343.867, € 119.533 hoger dan begroot. De structurele subsidie van € 703.959 is hierin volledig verantwoord. De totale lasten komen uit op € 1.257.342, wat € 103.584 hoger is dan begroot. De personeelslasten zijn gestegen als gevolg van het nieuwe functiehuis, de toename van groepsbezoeken, waarvoor extra begeleiding nodig was en de uitbreiding van de openingstijden naar zeven dagen per week. Daarnaast vergt het onderhoud, inclusief verduurzamingsactiviteiten, meer inzet van medewerkers. Hierdoor bedragen de personeelslasten € 738.135, € 42.805 boven de begroting. De huisvestingslasten zijn hoger uitgevallen door een extra dotatie aan de voorziening, hierdoor komen de huisvestingslasten uit op € 318.901 ten opzichte van een begroting van € 224.600. Daartegenover staan besparingen op overige lasten (incl. afschrijvingen) als gevolg van procesverbeteringen, waardoor deze € 33.521 lager uitkwamen dan begroot.

Per saldo resulteren de hogere baten en hogere lasten in een positief exploitatieresultaat van € 92.555, boven het begrote resultaat van € 71.576. Voorgesteld wordt dit resultaat volledig toe te voegen aan de algemene reserve van de Gevangenpoort. Vanuit deze reserve kan, in combinatie met fondswerving, de voorgenomen vernieuwing van de presentatie in het cellengebouw worden gefinancierd.

Voor beide musea is voor de kunstplanperiode 2025–2028 een meerjarenbegroting ingediend bij de subsidiegevers. Deze begrotingen zijn door zowel de gemeente Den Haag als het Ministerie van OCW via beschikkingen goedgekeurd. Daarmee zijn beide musea tot en met 2028 verzekerd van de in de begrotingen opgenomen gemeentelijke- en Rijksbijdragen.

Den Haag, 29 april 2026

T. P. Vrij
Directeur-bestuurder
STICHTING HAAGS HISTORISCH MUSEUM EN
RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT

3. Governance Code Cultuur, Code Fair Practice en Code Diversiteit & Inclusie

De STICHTING HAAGS HISTORISCH MUSEUM en RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur toe. De manier waarop wij invulling geven aan de acht principes is als volgt:

Principe 1: De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren.

- Door het zorgvuldig beheren en ontsluiten van de collecties van beide musea bewaren wij uniek erfgoed, maken dit toegankelijk en dragen dit over aan volgende generaties.

Principe 2: De organisatie past de principes van de Governance Code Cultuur toe en licht toe hoe zij dat heeft gedaan (pas toe óf leg uit). De organisatie volgt de aanbevelingen op en wijkt daar alleen gemotiveerd van af (pas toe óf leg uit).

- Het toepassen van de principes is een vast onderdeel van de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht.
- Deze zelfevaluatie vindt jaarlijks plaats. De laatste keer dat dit onder externe begeleiding werd gedaan was in 2022. Deze externe begeleiding is in 2026 weer ingepland (de Governance Code beveelt aan om dit om de drie jaar te doen).

Principe 3: Bestuurders en toezichthouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstrengeling, vermijden ongewenste belangenverstrengeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.

- (Neven)functies van de directie en van de Raad van Toezicht zijn vermeld in dit jaarverslag.
- Toezicht op (de schijn van) belangenverstrengeling wordt gedaan door op iedere RvT-vergadering als vast agendapunt aan alle RvT-leden de vraag te stellen of belangenverstrengeling zich heeft voorgedaan of zou kunnen voordoen.
- De Stichting onthoudt zich van taxaties voor het publiek om de schijn van belangenverstrengeling te vermijden, en bij de leden van de Raad en de directie is geen sprake van concurrerend verzamelgedrag bij het verwerven van objecten voor een privécollectie. Ook ziet de Raad erop toe dat sponsors geen invloed hebben op de museale inhoud.
- Er wordt binnen de organisatie nadrukkelijk gestreefd naar en aandacht besteed aan een cultuur van openheid en transparantie, waarbij mogelijke dilemma's bespreekbaar zijn.

Principe 4: Bestuurders en toezichthouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar.

- De onderlinge rol/taakverdeling en alle interne processen zijn vastgelegd in de statuten, in het document Reglement Bestuur en Toezicht, en in het document Administratieve Organisatie. Dit laatste document wordt meerdere keren per jaar van updates voorzien.

Principe 5: Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.

- Binnen de planning- en control-cyclus is continu aandacht voor budgetbewaking en -verantwoording en voor het bewaken van de prestaties.
- De directie bespreekt het functioneren en de resultaten van beide musea periodiek met de Gemeente Den Haag en met het Ministerie van OCW.

Principe 6: Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie.

- Financiën en HRM hebben specifiek de aandacht van de directie en de Raad van Toezicht.
- Arbeidsvoorwaarden worden toegepast op basis van de Museum CAO.
- Een protocol 'Meldprocedure Integriteit en Ongewenst Gedrag' is opgesteld en geïmplementeerd. Het 'Jaarverslag 2025' van de externe vertrouwenspersoon meldt dat er dit jaar geen meldingen zijn binnengekomen. We hebben tevens een Klokkenluidersregeling. Ook hier is dit jaar geen gebruik van gemaakt.
- We stimuleren de professionele ontwikkeling van de medewerkers en faciliteren dit met een ruimhartig opleidingsbudget.
- We monitoren de ontwikkeling van alle medewerkers jaarlijks middels functionerings- en evaluatiegesprekken.
- De directie heeft minimaal twee keer per jaar een formeel overleg met de Personeelsvertegenwoordiging (PVT). Onderwerpen die op de agenda staan zijn o.a.: Museum CAO, werkdruk, ziekteverzuim, uitkomsten medewerker onderzoek, evaluatie protocol ongewenst gedrag.
- Goede en gezonde arbeidsomstandigheden worden gemonitord via de RI&E

Principe 7: De Raad van Toezicht voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit.

- De Raad van Toezicht houdt jaarlijks, in afwezigheid van de bestuurder, een zelfevaluatie.
- Bij vacatures wordt extern geworven conform een vooraf opgesteld functieprofiel.
- Het rooster is zodanig ingericht dat er geen risico is dat te veel leden tegelijkertijd aftreden, wat de continuïteit zou schaden.
- In het streven naar diversiteit en inclusie hecht de Raad van Toezicht eraan dat ook de stem van jongere generaties binnen de Raad wordt gehoord. Tegen die achtergrond heeft de Raad in 2025 een stagiaire (mevr. Charlotte Willems) die haar master Kunstgeschiedenis aan het afronden is, voor een periode van een jaar in haar midden verwelkomt.

Principe 8: De raad van toezicht is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid.

- De Raad van Toezicht bestaat uit zeven leden, met een culturele, juridische, zakelijke of onderwijs achtergrond.
- Een evaluatie van de bijdrage van iedere toezichthouder vindt jaarlijks plaats.
- In iedere vergadering van de Raad van Toezicht vraagt de voorzitter aan alle leden om evt. situaties van ongewenste belangenverstrengeling te melden.

De directie past verder vol overtuiging de code Fair Practice toe. Wij betalen onze inhuurkrachten conform onze CAO. Zij krijgen allen een uurtarief dat gebaseerd is op de betreffende functieschaal. Voorbereidingsuren worden ook betaald ('Fair pay'). Daarnaast investeren we in de ontwikkeling van onze vrijwilligers en museumdocenten met gerichte trainingen, bijeenkomsten en voortgangsgesprekken en worden zij voor alle personeelsactiviteiten uitgenodigd.

De wijze waarop de Code Diversiteit & Inclusie is toegepast komt uitgebreid in de twee bestuursverslagen aan de orde.

4. Jaarrekening Stichting HAAGS HISTORISCH MUSEUM EN RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT

4.1. Balans per 31 december 2025 (na verwerking van de resultaatbestemming)

	2025 €	2024 €
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiele vaste activa	329.991	388.006
Vlottende activa		
Onderhanden projecten	-	-
Voorraden	2.675	3.810
Vorderingen	117.584	203.753
Liquide middelen	5.110.662	2.914.417
Totaal vlottende activa	5.230.920	3.121.980
Totaal activa	5.560.912	3.509.986
PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Algemene reserve Haags Historisch Museum	428.834	428.834
Algemene reserve Museum de Gevangenpoort	876.380	783.825
Bestemmingsfondsen Haags Historisch Museum	3.596.646	1.648.948
Totaal Eigen Vermogen	4.901.860	2.861.607
Aankoopfonds	151.359	185.794
Voorzieningen		
Voorziening groot onderhoud GP	199.260	131.148
Voorziening MOIP HHM	-	-
Overige voorzieningen	-	-
Totaal voorzieningen	199.260	131.148
Langlopende schulden	-	-
Kortlopende schulden	308.432	331.437
Totaal passiva	5.560.912	3.509.986

4.2. Exploitatierkening over 2025

	Actueel 2025	Begroting 2025	Actueel 2024
	€	€	€
Baten			
Eigen inkomsten			
Kaartverkoop	593.155	480.000	940.902
Overige publieksinkomsten	23.893	-	91.377
Publieksinkomsten	617.048	480.000	1.032.278
Sponsorinkomsten	-	-	-
Overige directe inkomsten	2.999	-	6.660
Totaal overige directe inkomsten	2.999	-	6.660
Totaal directe inkomsten	620.047	480.000	1.038.938
Indirecte inkomsten	48.992	40.000	59.568
Private middelen - particulieren	-	-	-
Private middelen - bedrijven	3.600	-	30.000
Private middelen - private fondsen	-	-	-
Private middelen - goede doelenloterijen	-	-	-
Bijdrage uit private middelen	3.600	-	30.000
Totale eigen inkomsten	672.639	520.000	1.128.506
Subsidie OCW GP	703.959	704.334	667.994
Subsidie gemeente Den Haag HHM	2.364.949	2.275.304	2.250.238
Totaal incidentele publieke subsidie	-	25.000	15.000
Totaal subsidies	3.068.908	3.004.638	2.933.232
Totale baten	3.741.547	3.524.638	4.061.738
Lasten			
Personeelslasten	1.636.530	1.945.188	1.828.737
Huisvestingslasten	436.722	635.353	593.514
Afschrijvingen	67.527	69.631	180.131
Aankopen	-	-	-
Overige lasten	420.067	769.820	576.585
Totale lasten	2.560.846	3.419.991	3.178.967
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	1.180.700	104.647	882.771
Saldo rentebaten/-lasten	-44.553	-2.000	-32.275
mutaties aankoopfonds / collectiefonds	35.000	35.071	35.000
Exploitatieresultaat (6+7+8)	1.190.253	71.576	880.046

	Actueel 2025	Begroting 2025	Actueel 2024
	€	€	€
Voorstel Resultaatbestemming			
Exploitatieresultaat	1.190.253	71.576	880.046
Mutatie bestemmingsfondsen HHM	1.097.698	-	694.507
Mutatie bestemmingsreserves GP	-	-	-
Saldo mutatie algemene reserve	92.555	71.576	185.539

Algemene toelichting

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in euro's en met inachtneming van de – deels van elkaar verschillende – verslaggevingsrichtlijnen van de subsidiegevers van de musea: de gemeente Den Haag en het Ministerie

van OCW. Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de relevante jaarverslaggevingsregels gevolgd, zoals opgenomen in het Handboek verantwoording instellingen Erfgoedwetsubsidie 2025–2028, het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2025–2028, de Algemene Subsidieverordening Den Haag 2020 en de Wijziging Algemene Subsidieverordening Den Haag 2020 (2025), alsmede de Subsidieregeling meerjarenbeleidsplan kunst en cultuur 2025–2028. Daarnaast is de jaarrekening opgesteld conform RJ 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit de samengevoegde financiële verantwoordingen van beide musea. De wettelijk vereiste toelichtingen op de balans en de resultatenrekening zijn opgenomen in respectievelijk bijlage 1 en bijlage 2 en maken integraal onderdeel uit van deze jaarrekening.

Als grondslag voor waardering en resultaatbepaling is de historische kostprijs gehanteerd. Activa en passiva zijn, voor zover niet anders vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden uitsluitend verantwoord voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar worden meegenomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Collecties

Het eigendom van de museale collecties berust bij de gemeente Den Haag voor het HAAGS HISTORISCH MUSEUM en bij de Staat der Nederlanden voor RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT. De stichting beheert deze collecties op basis van daartoe afgesloten overeenkomsten. De collecties zijn derhalve niet opgenomen op de balans.

De beheerovereenkomst met de gemeente Den Haag is aangegaan op 1 april 1997 voor een looptijd van ten minste dertig jaar. In maart 2016 heeft het ministerie van OCW de stichting voor onbepaalde tijd belast met de zorg voor het beheer van de museale cultuurobjecten van de Staat die door RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT worden beheerd. Met ingang van 2017 is in het kader van de Erfgoedwet een subsidie toegekend, waarin tevens een vergoeding voor het collectiebeheer is opgenomen.

Verplichtingen verbonden aan de exploitatiesubsidies

De exploitatiesubsidies van de gemeente Den Haag en het Ministerie van OCW zijn verleend onder vaststelling van prestatieafspraken, onder meer ten aanzien van bezoekersaantallen. Een nadere toelichting hierop is opgenomen in de bestuursverslagen van beide musea.

Om te voldoen aan de eisen van de subsidiegevers met betrekking tot zowel een functionele als een categoriale indeling van de exploitatierekening, zijn in de bijlagen afzonderlijke exploitatierekeningen per museum opgenomen. In de jaarrekening wordt de exploitatierekening van de stichting als geheel gepresenteerd volgens het categoriale model van het Ministerie van OCW.

Begroting

Voor het HAAGS HISTORISCH MUSEUM is uitgegaan van de jaarbegroting 2025 zoals die is goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 18 september 2024. Voor RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT is uitgegaan van de jaarbegroting 2025, goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 21 september 2024.

4.3. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Materiële vaste activa

- De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen op basis van vaste afschrijvingspercentages. Deze percentages zijn vastgesteld op basis van de verwachte economische levensduur van de activa. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn als volgt:

- vaste inrichting (beide musea): 10%
- installaties (beide musea): 10%-20%
- automatiseringsapparatuur (beide musea): 20%-33,3%
- overige inventarissen en depotinrichting (beide musea): 5%-20%

Aanschaffingen die betrekking hebben op de museale collectie worden niet geactiveerd.

Baten en lasten van tentoonstellingen die als onderhanden werk worden aangemerkt, worden toegerekend aan de exploitatierekening op basis van de looptijd van de tentoonstelling. Het saldo van deze baten en lasten wordt, indien sprake is van een tentoonstelling die over de jaargrens heenloopt, geactiveerd onder de materiële vaste activa en afgeschreven over de resterende looptijd van de tentoonstelling.

Onderhanden projecten

Onder de vlottende activa zijn tijdelijke tentoonstellingen opgenomen waarvan de uitgaven per balansdatum vooruitlopen op de ontvangen bijdragen. Deze onderhanden projecten zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met reeds ontvangen bijdragen.

Projecten waarbij de ontvangen bijdragen per balansdatum vooruitlopen op de gemaakte uitgaven zijn opgenomen onder de kortlopende schulden. Indien aan projecten geen toekomstige baten kunnen worden toegerekend, worden de lasten direct verantwoord op het moment waarop zij ontstaan (voorzichtigheidsbeginsel). Lasten die na afsluiting van een project ontstaan, worden rechtstreeks in het resultaat verwerkt.

Vorraden

De winkelvoorraad is gewaardeerd tegen de laatst bekende inkoopprijs dan wel, indien lager, de verwachte verkoopprijs.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Aangezien deze gelijk is aan de nominale waarde, worden de posten tegen nominale waarde gepresenteerd. Indien noodzakelijk wordt een voorziening voor oninbaarheid gevormd op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. De looptijd van de vorderingen bedraagt minder dan één jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Voor het eigen vermogen is geen specifieke waarderingsgrondslag van toepassing.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen en risico's waarvan de omvang betrouwbaar kan worden geschat. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Nadere specificaties en toelichtingen per voorziening zijn opgenomen in de toelichting op de balans.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden betreffen verplichtingen met een resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Deze schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd

tegen geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde. Voor de berekeningswijze van de verplichting inzake niet-opgenomen vakantiedagen wordt verwezen naar de toelichting.

Overlopende passiva

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende verslagperioden worden toegerekend, alsmede nog te betalen bedragen voor zover deze niet onder de overige kortlopende schulden zijn opgenomen.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben, ongeacht het moment van ontvangst of betaling. Baten worden uitsluitend verantwoord voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór balansdatum worden meegenomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het bestuur inschattingen en veronderstellingen die van invloed kunnen zijn op de opgenomen bedragen. Indien dit noodzakelijk is voor het vereiste inzicht, worden de aard van deze schattingen en de gehanteerde veronderstellingen toegelicht bij de betreffende posten.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Het bestuur van de stichting heeft op basis van de gerealiseerde resultaten, de vermogenspositie en de goedgekeurde begrotingen, inclusief de toegekende subsidies van de Gemeente Den Haag en het Ministerie van OCW, geen aanleiding om te veronderstellen dat de continuïteit van de stichting in het geding is. Indien zich omstandigheden voordoen die hierop van invloed kunnen zijn, zullen tijdig passende maatregelen worden getroffen.

Toerekening

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar worden verwerkt indien zij vóór vaststelling van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Doorbelasting tussen de musea

De doorbelasting tussen beide musea is primair gebaseerd op de tijdsbesteding van medewerkers. Jaarlijks wordt een verdeling van medewerkers vastgesteld, op basis waarvan de personeelslasten worden toegerekend aan de afzonderlijke musea. Inkoopfacturen worden zoveel mogelijk rechtstreeks aan het betreffende museum toegerekend. Indien kosten betrekking hebben op beide musea, vindt doorbelasting plaats op basis van afdelingspercentages (afgeleid van de personeelsverdeling) of op basis van een overeengekomen gebruikspercentage.

Subsidies

Project- en exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben. De subsidies worden veelal pas na afloop van het project of boekjaar definitief vastgesteld. Voor dotaties aan bestemmingsfondsen is voor beide musea vooraf schriftelijke toestemming van de subsidiegevers vereist.

Voor RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT is van belang dat de wijziging van de Erfgoedwet heeft geleid tot het ontschotten van de subsidiestromen voor huisvesting, collectiebeheer en publieksactiviteiten. Deze

middelen kunnen, binnen de kaders van de wettelijke taak en de subsidieverplichtingen, flexibel worden ingezet.

Bijdragen in natura

De stichting ontvangt bijdragen in natura, met name in de vorm van vrijwilligerswerk, free publicity en onderzoeksresultaten die voortvloeien uit samenwerking met derden. Deze bijdragen zijn niet gewaardeerd en niet opgenomen in de jaarrekening.

4.4. Wet normering topinkomens

Algemeen

Beide musea passen sinds 1 januari 2021 de Museum-CAO toe. De Stichting keert geen bezoldigingen uit die hoger zijn dan de voor haar geldende normen op grond van de Wet normering topinkomens (WNT). Als leidinggevende topfunctionarissen worden aangemerkt de bestuurders van de Stichting, te weten de directeur-bestuurder. Als toezichthoudende topfunctionarissen worden aangemerkt de leden van de Raad van Toezicht. De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging.

WNT-verantwoording 2025 – STICHTING HAAGS HISTORISCH MUSEUM EN RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT

Voor de Stichting geldt in 2025 het algemeen bezoldigingsmaximum als bedoeld in de WNT. In het verslagjaar zijn geen bezoldigingen uitgekeerd die het voor de Stichting geldende bezoldigingsmaximum van € 246.000 overschrijden. Hieronder de tabel voor de bezoldiging van topfunctionarissen:

Gegevens 2025	
T. Vrij	
Functiegegevens	
Algemeen directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01-2025 tm 31-12-2025
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	169.111
Beloningen betaalbaar op termijn	-
<i>Subtotaal</i>	169.111
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Bezoldiging	169.111
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt
Gegevens 2024	
T. Vrij	
Functiegegevens	
Algemeen directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01-2024 tm 31-12-2024
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	160.441
Beloningen betaalbaar op termijn	-
<i>Subtotaal</i>	160.441
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
Bezoldiging	160.441

Tabel 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

5. Bestuursverslag 2025 – HAAGS HISTORISCH MUSEUM

5.1. Positionering

In het Beleidsplan 2025-2028 heeft het HAAGS HISTORISCH MUSEUM zijn missie als volgt verwoord:
De geschiedenis van Den Haag is groter dan alleen Den Haag. Het is van lokale, van nationale en zelfs van internationale betekenis. Vanuit onze historische locatie aan de Hofvijver vertellen we deze unieke geschiedenis aan zowel inwoners van de stad als aan toeristen. We doen dat met trots, door het heden en verleden met elkaar te verbinden, met kleurrijke verhalen van Hagenaars en met tot de verbeelding sprekende objecten uit onze collectie. Bij voorkeur in co-creatie met stadsbewoners.

Van de kunstplanperiode 2025-2028 hebben wij nu het eerste jaar achter de rug. Voor deze periode heeft de gemeente een nieuw subsidiestelsel ingevoerd, waarbij culturele instellingen in verschillende categorieën zijn ingedeeld. Omdat de gemeente van mening is dat het HAAGS HISTORISCH MUSEUM ‘uniek, onmisbaar en van grote waarde is voor de stad Den Haag’ betekent dit voor ons dat wij vanaf 2025 een zgn. begrotingssubsidie ontvangen. Hierbij is het subsidiebedrag door de gemeente vooraf reeds bepaald, en in ons geval vastgesteld op € 2.275.304,- (hetzelfde als het subsidiebedrag over 2024). Het meerjarige beleidsplan dat wij in januari 2024 indienden is daarom door de Adviescommissie MJB alleen inhoudelijk beoordeeld, dus zonder financieel advies. Het positieve oordeel van de Commissie over ons, o.a. over ons nieuwe artistieke-inhoudelijke beleid, geeft aan dat al onze investeringen van de afgelopen jaren in vernieuwing en professionalisering zijn gezien. Hierdoor kunnen we de komende jaren met extra zelfvertrouwen uitvoering geven aan de plannen zoals beschreven in ons meerjarenbeleidsplan.

5.2. Organisatie en personeel

Het aantal fte's en medewerkers bij de Stichting als geheel en het aantal daarvan bij het HAAGS HISTORISCH MUSEUM is als volgt:

Werkzame personen	SHHM 2025		HHM 2025			HHM 2024		
	# pers	# fte	# pers	# fte	€	# pers	# fte	€
Werknemers OT (*)	17,0	13,7	13	6,1	633.231	23	11,5	742.062
Werknemers BT (*)	11,0	4,9	5	3,3	127.615		0	211.397
Inhuur	5,0	1,4	5	0,4	130.769	4	0,9	121.838
Stagiaire	4,0	2,4	-	-	-	6	3	59.486
Vrijwilligers	29,0	1,5	7	0,3	6.780	4	1	4.125
Personeelslasten totaal					898.396			1.138.907

* OT= onbepaalde tijd, BT= bepaalde tijd. Peildatum is 31-12-2025; bij de SHHM-totalen is er overlap tussen HHM en GP omdat de meeste medewerkers voor beide musea werken.

Begin 2025 heeft de Museumvereniging na een lange voorbereiding het nieuwe ‘Handboek functie-indeling’ gepubliceerd. Hierin zijn functies binnen de museale sector geactualiseerd en opnieuw gewaardeerd, in lijn met de huidige eisen aan professionaliteit, verantwoordelijkheden en complexiteit van werkzaamheden. Voor onze organisatie betekende dit dat alle bestaande functieprofielen zijn herijkt en aangepast aan het nieuwe handboek, inclusief een herwaardering binnen de geldende functieschalen conform de Museum-CAO. Bij de uitvoering is zorgvuldig gekeken naar functiezwaarte, takenpakketten en verantwoordelijkheden. Medewerkers zijn hierover tijdig geïnformeerd en waar nodig is een individueel gesprek gevoerd. Met deze actualisatie borgen wij een transparante, marktconforme en toekomstbestendige functiewaardering binnen de organisatie. Dit herijkingsproces is in april 2025 gestart en was vóór de zomervakantie afgerond. Van de in totaal 25 medewerkers zijn er 15 een schaal omhoog gegaan. Financieel vertaalt deze operatie zich op termijn (als alle medewerkers met een hogere schaal zijn doorgroeid naar hun hoogste trede) in 3% hogere salariskosten.

5.3. Collectie

Collectieplan en verwervingen

In het collectieplan, dat in 2023 volledig is geactualiseerd, zijn in 2025 geen wijzigingen aangebracht. Wel werd de collectie door middel van aankopen en vooral schenkingen verder uitgebreid. Tot de belangrijkste verwervingen in 2025 behoren:

- Vijf geschilderde stadsgezichten waaronder twee werken van C.J. Behr, een werk van A.M Geyp, een werk van J.G.L van den Bogaert en een werk van B.J. van Hove (legaat heer en mevrouw Broos-Geubels, Den Haag).
- Schilderij *Volksbuurtje in Den Haag* door Marius Bauer uit 1887-1888 (aankoop bij particulier)
- Een illuminatieprent van de Korte Vijverberg door Georg Balthasar Probst uit 1770 (aankoop veiling).
- Schilderij van hofpredikant Daniël Delprat (1758-1841) door Jan Babtist van der Hulst uit 1831 en twee zilveren kastanjevazen geschonken aan Delprat uit 1836 (particuliere schenking).
- Twee penningen waarvan een uitgereikt door de Haagsche Courant uit 1937 en een ter ere van George Frederik Lucardie, bestuurslid Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, 20 september 1887-1917 (particuliere schenking).
- Prent *Vismarkt en Grote Kerk* door Robock en Poppel uit de 19e eeuw (aankoop antiquariaat)
- Aquarel *De Spuistraat* door een onbekende maker uit 1944 (overdracht Rijkscollectie).
- Aquarel *Flaneren op het Lange Voorhout* gesignd met WvK uit 1899 (aankoop veiling).

Registratie en objectgericht onderzoek

De collectie van het HAAGS HISTORISCH MUSEUM IS in bruikleen van de gemeente Den Haag en we stellen hoge eisen aan een zorgvuldige registratie van onze objecten, conform alle wet- en regelgeving. De collectie vormt het geheugen van het museum: hoe vollediger, nauwkeuriger en beter gedocumenteerd, hoe rijker de verhalen die we kunnen vertellen.

De Axiell database van het museum bevatte op 31 december 2025 14.123 objecten. Dit is inclusief de verhalencollectie die bestaat uit 1.747 records. Er zijn geen registratieachterstanden, nieuwe aanwinsten werden in 2025 meteen vastgelegd. Op registratiegebied is er nog wel werk aan de winkel voor wat betreft objecten met een onbekende standplaats. Het gaat hierbij om 293 objecten. In 2025 is de afdeling Collectie een zoektocht per objectsoort gestart, waarbij wordt gezocht in oude stamkaarten, catalogi en correspondentie. Zodoende zijn inmiddels de standplaatsen van twintig objecten verklaard, bijvoorbeeld objecten die in het verleden al bleken te zijn overgedragen aan het Haags Gemeentearchief.

Een belangrijk project is in 2025 voltooid: de afronding van de zogeheten collectiescheiding met het Kunstmuseum Den Haag. Het HAAGS HISTORISCH MUSEUM werd in 1991 verzelfstandigd, waarbij met het toenmalige Gemeentemuseum een collectiescheiding is gemaakt. Het 'eigenaarschap' van enkele tientallen objecten bleef echter in opeenvolgende decennia onduidelijk. Sinds 2023 heeft het museum samen met het Kunstmuseum gewerkt aan het oplossen van deze onduidelijkheden. In december 2025 kon deze boedelscheiding met een formele handtekening van de gemeente (als eigenaar van beide collecties) worden afgesloten.

In 2025 is een start gemaakt met de actualisering van de informatie rondom de circa twintig legaten die de collectie bevat. Informatie over deze legaten is wel aanwezig, maar bevindt zich vaak versnipperd over verschillende informatiedragers zoals stamkaarten, aankoopregisters en archieven. Zo is afgelopen jaar het legaat Emants uit 1921 onderzocht en alle informatie bijeengebracht waarmee een vollediger beeld van dit legaat binnen onze collectie is ontstaan. Het verbeteren van de registratie van de overige legaten wordt in de komende jaren opgepakt.

In 2025 is tevens een eerste verkenning uitgevoerd naar de wijze waarop vrouwen gerepresenteerd zijn binnen de collectie. Doel is om inzicht te krijgen in de huidige stand van zaken en daarmee een basis te leggen voor mogelijke vervolgstappen. Denk hierbij aan een wijziging in ons verzamelbeleid.

Met bovenstaande stappen werken we continu aan het steeds verder vervolmaken van de registratie. Onze collectie wordt hierdoor steeds beter ontsloten en bruikbaar, een investering waarvan het museum nog jarenlang zal profiteren.

Conservering en restauratie

De volgende schilderijen/objecten uit de collectie zijn in 2025 geconserveerd of gerestaureerd:

- Van veertien schilderijen zijn oude *facings* verwijderd die tijdens de verhuizing van het depot in 2015 uit voorzorg waren aangebracht.
- Het portret van Jacoba van Beieren uit de reeks *Gravenportretten* is in samenwerking met Museum Gouda behandeld waarbij de opstaande verflagen zijn geconsolideerd en het portret in een klimaatlijst is geplaatst. De handelingen zijn verricht voor de presentatie van het portret in een tentoonstelling in Museum Gouda.
- Het schilderij *Een deftig gezelschap met jachthond bij de Verhuellbank in de Scheveningsche Bosjes* van Pieter Haaxman kreeg een nieuwe lijst.
- Het schilderij *Vergadering van de Staten-Generaal in de Statenzaal aan het begin van de vredesonderhandelingen tussen de Verenigde Provinciën en Spanje in 4 februari 1608*, een langdurig bruikleen uit privébezit, werd door restaurator Marjan de Visser gerestaureerd. Het museum had daarbij een adviserende rol.

Onderzoek ten behoeve van tentoonstellingen en presentaties

Wegens de sluiting van het museum was er dit jaar extra ruimte voor onderzoek door de conservatoren gericht op de nieuwe programmering van het museum na de heropening. Zij werkten hiertoe intensief aan o.a. de nieuwe vaste tentoonstelling 'Den Haag – Stad van Zand en Veen'. Een presentatie die straks laat zien hoe de Haagse ondergrond tot op de dag van vandaag invloed heeft op het leven van Hagenaars, zowel in verschillen als in overeenkomsten.

Daarnaast werd gewerkt aan *Vincent in Den Haag*, de grote tentoonstelling die in 2029 gepland staat en waarin Van Goghs Haagse periode centraal zal staan. Het Van Gogh Museum is daarbij een belangrijke partner, zowel op het gebied van bruiklenen als bij de uitwerking van het tentoonstellingsconcept en de begeleidende publicatie. Ook startten de voorbereidingen voor de tijdelijke tentoonstelling *Haagse Vreugdevuren*, een initiatief van de Haagse fotografen Robin Butter en Daniel Heikens. Het museum was nauw betrokken bij de opzet van hun project en heeft bij het historisch onderzoek dat hieraan verbonden is een belangrijke adviserende rol. Een freelance onderzoeker deed het eerste verkennende onderzoek naar het ontstaan en de ontwikkeling van de Haagse vreugdevuurtraditie. Butter en Heikens zijn inmiddels in Duindorp en Scheveningen actief om contact te leggen met de relevante communities en hebben rondom de jaarwisseling van december 2025 de eerste foto's genomen.

Publicaties

Van medewerkers verschenen de volgende publicaties:

- Tilborg, Lex van, 'Alexanderkazerne, Burgemeester Patijnlaan', 'Stadhuis, Burgemeester de Monchyplein', 'Gemeentelijk Badhuis, Torenstraat', 'Julianahofje, Zwarteweg', in: Henk Grootveld et altri (red.), *Niet voor de eeuwigheid gebouwd. Gesloopte iconen in Den Haag* (Den Haag 2025), uitgave t.g.v. het 135-jarig bestaan van de Geschiedkundige Vereniging Die Haghe.
- Tilborg, Lex van, 'Zuur, uitjes en levertjes-voor-een-cent', in: *Haagse Historie* (2025), nr. 38.
- Tilborg, Lex van, 'Tijdsbeeld', in: *Haagse Historie* (2025), nrs. 35-38 (vaste rubriek over veranderend stadsbeeld).

- Tilborg, Lex van, 'Haags Historisch Museum en Rijksmuseum de Gevangenpoort in 2024', in: *Jaarboek Die Haghe* (2025).

Oprvolging aanbevelingen inspectie

Sinds 2022 zijn de aanbevelingen van de inspectie van Erfgoedhuis Zuid-Holland voor het op orde hebben van het collectiebeheer systematisch opgevolgd. In 2025 is, zoals eerder genoemd, de collectiescheiding met het Kunstmuseum succesvol afgerond, een aanbeveling die hoog op onze prioriteitenlijst stond. Het merendeel van de overige aanbevelingen is in de afgelopen jaren reeds geïmplementeerd. De resterende aanbevelingen zijn op dit moment niet van toepassing omdat het museum gedurende de renovatie gesloten is.

5.4. Zichtbaar blijven tijdens de sluiting Tentoonstellingen

Jan van Goyen in het Haagse stadhuis

2025 was het eerste jaar waarin het museum gesloten was en er geen tentoonstellingen in eigen huis konden plaatsvinden. Om zichtbaar te blijven in de stad hebben we diverse alternatieve locaties voor onze collectie gezocht. De meest bijzondere is het Atrium in het Stadhuis aan het Spui, een ontmoetingscentrum dat wekelijks door zo'n 7.000 Haagse burgers wordt bezocht. We waren dan ook blij en trots dat op 20 januari 2025 wethouder Saskia Bruines hier het topstuk 'Gezicht op Den Haag' van Jan van Goyen kon onthullen. Het imposante schilderij met een breedte van maar liefst 4,6 meter, toont een levendig panorama van Den Haag met de ooievaar als herkenbaar stadsicoon in het midden, en is normaal te zien in de Schutterszaal van het museum. De klimaatvitrine waarin dit monumentale werk nu hangt is speciaal voor deze gelegenheid op maat gemaakt en de kosten hiervan werden door de sponsors Meerdervoort N.V. en Van der Feltz Advocaten opgebracht. Dankzij de samenwerking met Stichting Atrium City Hall en de gemeente Den Haag blijft dit geliefde topstuk daardoor toegankelijk voor een breed publiek.

(Bijdragen aan) andere tentoonstellingen

Van 7 t/m 31 oktober organiseerde het museum een tijdelijke presentatie in het Atrium in het Stadhuis aan het Spui, met speciale programmering tijdens de Museumnacht en Festival de Betovering. Deze presentatie belichtte het leven van Jan van Goyen, zijn rol in het kunstenaarsgilde, zijn familie, maar ook zijn risicovolle tulpenhandel en natuurlijk het verhaal achter 'Gezicht op Den Haag'. Vanaf 16 december is deze presentatie nogmaals te zien, dit keer in de vestibule van het Haags Gemeentearchief. Voor deze presentatie maakt het Gemeentearchief een replica van het in de archief aanwezige (en door hem vervalste) rekening die Van Goyen indiende voor zijn beroemde stadsgezicht.

Sinds september 2025 tonen we in de Grote Zaal van Sociëteit de Witte aan het Plein zes schilderijen van rond 1900 uit onze collectie. Het betreft schilderijen die het Binnenhof en omgeving verbeelden, zoals een afbeelding van de Grenadierspoort, de Stadhouderspoort, het standbeeld van Willem van Oranje op het Plein en het fraaie *Wachtende koetsiers aan het Lange Voorhout gezien vanaf het Tournooiveld* van Floris Arntzenius. De tentoonstelling zal tot de heropening van ons museum blijven staan.

Het museum leende verder collectiestukken uit voor presentaties van andere musea. In 2025 zijn er 28 collectiestukken als kortlopende bruikleen gepresenteerd in acht verschillende instellingen, waaronder het Museum Arnhem, het Mauritshuis, het Dordrechts Museum, het Rijksmuseum van Oudheden, de Panorama Mesdag en het Bucerius Kunst Forum in Hamburg.

Er zijn in 2025 twee nieuwe langdurige bruikleennemers bijgekomen. Een van deze twee is deel van een bijzondere samenwerking met het Joods Museum op Curaçao. In mei 2025 heropende dit museum na een grootschalige verbouwing met o.a. een nieuwe permanente tentoonstelling over het leven van de Joodse

George Maduro (1916-1945). Maduro geniet in Nederland weinig bekendheid, maar wordt in Curaçao, waar hij is geboren, als een held vereerd. Hij kwam op jonge leeftijd voor zijn opleiding in Den Haag wonen en onderscheidde zich vanwege zijn heldhaftig optreden in 1940 als officier bij de verdediging van Den Haag en later vanwege zijn verzetswerk tegen de nazi's. Uiteindelijk werd hij opgepakt en in Dachau vermoord. Ter nagedachtenis aan hun zoon stichtten zijn ouders in 1952 de miniatuurstad Madurodam. Het HAAGS HISTORISCH MUSEUM beheert enkele objecten uit zijn nalatenschap. Eén van deze objecten, zijn militaire uniform, is nu als topstuk in de Maduro-tentoonstelling van het Joods Museum op Curaçao te zien. Een van de bezoekers riep bij het aanschouwen van het uniform tijdens de opening geëmotioneerd: "Dichter bij George kan je niet komen."

Verder hebben we meegedacht over mogelijkheden om de uitleen van objecten te bevorderen en te realiseren. Zo hebben we voor het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden een textielkenner laten komen om de aangevraagde objecten te taxeren en te dateren. Daaruit kwam nieuwe interessante informatie naar voren die opgenomen is bij de objectinformatie in de tentoonstelling.

Om geïnteresseerden in onze collectie tijdens de sluiting van het museum op de hoogte te houden van waar collectiestukken zijn te bewonderen, hebben we op onze website een aparte pagina gecreëerd met een overzicht van alle bruiklenen.

Naast het tonen van onze collectie op locaties in de stad of daarbuiten, hebben we gedurende het hele jaar extra lessen, extra rondleidingen en extra lezingen gegeven. In de volgende paragraaf geven we hiervan een overzicht.

Van de lijst van evenementen en activiteiten die wij voor ons project 'Zichtbaar blijven tijdens de sluiting' hebben uitgedacht, is daarmee een deel nu geïmplementeerd. Tot de opening van het museum gaan we de stad verrassen met de overige activiteiten uit deze lijst.

5.5. Educatie en participatie

Ontwikkelingen in educatief aanbod voor het onderwijs

Tijdens de sluiting van het HAAGS HISTORISCH MUSEUM vinden we het belangrijk om educatie voor scholen aan te blijven bieden, zowel met bestaande als met nieuwe lessen. Omdat scholieren door de sluiting niet bij ons op bezoek kunnen komen, hebben we het omgedraaid: wij bezoeken de scholen of nodigen de leerlingen uit op alternatieve locaties.

Voor het primair onderwijs boden wij hiervoor drie nieuwe lessen aan, die aan de hand van een spannende leskoffer in de klassen werden verzorgd. Leerlingen van groep 1 t/m 3 genoten van de les 'In Den Haag staat een huis', groep 4 en 5 van 'Haagse helden' en groep 7 t/m 8 van 'Haags verzamelen'.

Ook deden we voor het eerst mee met de Haagse Museumtent. Dit initiatief wordt sinds enige jaren georganiseerd door de Stichting Gezamenlijke Projecten Haagse Musea, waarin 23 Haagse musea en erfgoedinstellingen samenwerken (dezelfde stichting die het Cultuurmenu aanbiedt). De Haagse Museumtent betreft een educatief en interactief programma voor kinderen van 3 t/m 12 jaar én voor senioren. Om hieraan mee te doen hebben wij dit jaar twee programma's ontwikkeld: 'Reis terug naar vroeger' (voor het HAAGS HISTORISCH MUSEUM) en 'Misdad en straf, vroeger en nu' (voor RIJKSMUSEUM DE GEVANGENDOORT). Voor beide programma's ontwikkelden we een leskoffer gevuld met replica's uit onze collectie, waarmee met de deelnemers een spel of een dialoog vanuit een tent op locatie wordt gevoerd.

Daarnaast verzorgden wij bestaande onderwijsprogramma's op externe locaties, zoals het populaire programma 'Raad en Daad' in het oude en nieuwe stadhuis van Den Haag, 'Dagje Den Haag' in onder andere Museum Bredius en 'Haagse Ikkie' in Museum Huis van het Boek. Voor het voortgezet en hoger onderwijs boden wij tenslotte verschillende wandelingen aan, zoals 'Den Haag en slavernij' en 'Rondje Hofvijver'.

Ondanks de sluiting van het museum namen in totaal toch nog 1.196 leerlingen en studenten (alle niveaus) deel aan onze lesprogramma's (in 2024: 4.448), waarvan 975 uit het primair onderwijs en 195 uit het voortgezet onderwijs. Zie de prestatietabel in §5.15 voor het volledige overzicht.

Aanbod vrije tijd voor volwassenen en kinderen

In 2025 gaven onze museumdocenten vanuit de Museumtent de twee genoemde lessen ook aan senioren, bijvoorbeeld in zorginstellingen, ontmoetingscentra en buurthuizen, verspreid over alle wijken van de stad. Het is een moment van ontmoetingen waarbij de senioren, waaronder een aanzienlijk aantal lijdt aan de ziekte van Alzheimer, in een vertrouwde omgeving gestimuleerd worden aan de hand van de meegebrachte voorwerpen gezamenlijk herinneringen op te halen. Op een laagdrempelige manier maken zij zo een reis door de geschiedenis van de stad Den Haag én door de geschiedenis van hun eigen leven. Vooral het thema 'Reis terug naar vroeger' pakte hierbij heel goed uit. De attributen uit het poppenhuis van Lita de Ranitz die hierbij werden gebruikt wisten het geheugen over de manier waarop vroeger het huishouden werd gedaan, zo goed te activeren dat geanimeerde gesprekken ontstonden. Deze lessen waren een dan ook groot succes en zijn in totaal zo'n dertig keer gegeven.

In samenwerking met de organisatie Taal aan Zee hebben wij in een pilot twee programma's ontwikkeld en aangeboden voor cursisten met Nederlands als tweede taal (NT2): de wandeling 'Historisch Den Haag' en de leskoffer 'Het poppenhuis van een Haagse Dame'. In beide lessen maken de cursisten op een actieve manier kennis met de geschiedenis van Den Haag en hoe het dagelijks leven er honderd jaar geleden uitzag. Interactie staat centraal, de cursisten worden aangemoedigd om actief deel te nemen aan het gesprek en eigen ervaringen en verhalen te delen. Naast een kennismaking met de rijke geschiedenis van Den Haag, vergroten de cursisten hun woordenschat en oefenen ze met spreekvaardigheid. De lessen werden begeleid door onze eigen museumdocenten, die een speciale training hadden gekregen van onze samenwerkingspartner Taal aan Zee.

Tot slot boden wij in 2025, zoals ook in voorgaande jaren, verschillende programma's voor volwassenen en kinderen aan bij de historische informatiepunten (HIP's) in de bibliotheken van Den Haag. Voor volwassenen waren dit lezingen over de volgende onderwerpen: 'Koloniaal Den Haag', 'Het grote poppenhuis van Lita de Ranitz', 'Schilder Jan van Goyen' en 'De Hofvijver'. Voor kinderen boden wij een workshop 'Maak je eigen mini-huis' aan, gebaseerd op de poppenhuizen van Lita de Ranitz.

Programmering samen met het Netwerk Erfgoed Haagse Migranten

Het Netwerk Erfgoed Haagse Migranten vormt al jaren een zeer waardevolle toevoeging aan het museum voor ontmoeting, verdieping en samenwerking. Bij de organisatie van deze activiteiten speelt het HAAGS HISTORISCH MUSEUM ieder jaar een coördinerende rol. We zorgen voor inhoudelijke afstemming, verbinding tussen partners en voor financiële ondersteuning. Ten behoeve van 'Zichtbaar blijven tijdens de sluiting' hebben we dit jaar extra geïnvesteerd in de activiteiten van dit netwerk.

Het netwerk kwam dit jaar viermaal samen om met behulp van deskundige sprekers uit de achterban van het netwerk, kennis te delen over hun migratie-verleden. Deze verdieping maakte dit verleden zichtbaar en invoelbaar. Daarnaast organiseerde het netwerk bij het Museon-Omniversum een serie zomerlezingen. Bij elkaar betrof dit de volgende bijeenkomsten:

- *Sporen van het koloniaal en slavernijverleden in Gouda.*

Endi Kartokromo, vertelde over het onderzoek dat hij verrichtte naar het koloniaal en slavernijverleden van Gouda, waarbij de onderzoekers verrassend veel naar boven wisten te halen. Zo ging hij in op de rol van Goudse regenten die (mede)plantagehouder waren en daarmee (mede)-eigenaar van tot slaafgemaakten. Een ogenschijnlijk klein detail hierbij is de kleurstof annatto, die de Goudse kaas al eeuwenlang de typische oranje-gele tint geeft. Wat weinig mensen weten is dat deze kleurstof uit de zaden van de orleaanboom komt. Zaden die in Suriname en Guyana op plantages met slavenarbeid werden geoogst.

Daarnaast ging men in op de betekenis van het koloniale- en slavernijverleden voor de werkgelegenheid van Gouwenaren en op de rol van Goudse pijpen als ruilmiddel bij de slavenhandel.

- *Vrijheidsmaaltijd.*

Sinds enkele jaren worden door de hele stad op 5 mei Vrijheidsmaaltijden georganiseerd, een landelijk initiatief van het Nationale Comité 4 en 5 mei. In samenwerking met het netwerk organiseerden we de maaltijd in het Curaçaohuis op de Prinsegracht. Jos Rozenburg, Kapitein-Luitenant ter Zee, verzorgde een lezing over zijn boek 'De rol van de Antillen tijdens de Tweede Wereldoorlog'. Na de lezing deelden Haagse bewoners die destijds op de eilanden woonden hun persoonlijke verhalen met de aanwezigen.

- *Tula-lezing.*

Op 12 augustus organiseerden wij wederom de Tula-lezing, dit keer samen met de Dutch Caribbean Book Club en Bibliotheek Den Haag. Deze lezing wordt jaarlijks georganiseerd ter herdenking aan de opstand van slaafgemaakten op 17 augustus 1795 op de plantage Knip op Curaçao. De drijvende kracht achter deze moedige actie was Tula. Het Nationaal Archief leverde die dag een prachtig bruikleen: *Het relaas van Tula*, het ooggetuigenverslag van Pater Schink over zijn gesprekken met deze leider van de opstand voordat hij werd opgepakt, gemarteld en vermoord. De avond werd geopend door moderator Désirée Martis, waarna Charles do Rego een indrukwekkende lezing gaf over 'Vrijheid in afhankelijkheid' en in gesprek ging met het publiek tijdens een Q&A. Tijdens een korte pauze voerde Marcozany Willems een interview met de spreker. Daarna nam Anton de Bles het publiek mee in een vertelvoorstelling over Tula. Vervolgens werd een videopresentatie van Francis Rosaria getoond, gevolgd door een kort interview. Lianne Leonora, auteur van de Gids Slavernijverleden Curaçao, hield een reflectie en de avond werd sfeervol afgesloten met een muzikale uitvoering van Roël Calister. De zaal was met honderd belangstellenden uitverkocht.

- *De Calcutta-/Sarnamibrieven.*

Suriname kent een unieke bron voor de geschiedenis van Hindostanen: de Calcutta brieven. Dit is een verzameling van honderden brieven uit de periode 1873-1920, geschreven door Hindostaanse contractarbeiders in Suriname aan hun familie in India. Amar Soekhlal, een van de initiatiefnemers om deze collectie te ontsluiten, gaf op 21 oktober een boeiende lezing over de herkomst van deze brieven.

- *50 jaar Surinaamse onafhankelijkheid: terugblikken en vooruitkijken*

In 2025 werd herdacht dat Suriname vijftig jaar geleden onafhankelijk werd. Wij organiseerden in het kader hiervan samen met het Netwerk Erfgoed Haagse Migranten drie lezingen in het Museon-Omniversum:

o *Suriname: een vergeten wereld komt tot leven.*

Historicus Eric Kastelein stond op 30 augustus stil bij de bewogen geschiedenis van het land en de rol van de koloniale overheid en het koningshuis. Hij deed dit op basis van zijn onderzoek naar de vaak vergeten verhalen achter bijzondere mensen en gebeurtenissen die in Paramaribo een gedenkteken hebben gekregen.

o *Suriname 50 jaar onafhankelijk: vooruitgang, stilstand en achteruitgang.*

Op 29 november vertelde de Surinaamse hoogleraar en historicus Prof. Dr. Chan Choenni over Suriname als eigendom van de koloniale overheid, de volksplanting, de verkiezingen rondom de onafhankelijkheid van Suriname en hoe de onafhankelijkheid tot stand is gekomen.

o *De verborgen culturele afhankelijkheid van Creoolse, Hindostaanse en Javaanse Surinamers.*

Dr. Roline Redmond, auteur van de familiechroniek 'De familie Doorsons - Op zoek naar een Afro-Amerikaanse slavenfamilie in het Caribisch gebied', sprak op 13 december over de verandering en vernieuwing na de onafhankelijkheid vanuit 'culturele afhankelijkheid.' Tal van gebruiken en rituelen zijn onder druk van de kolonisator verdwenen of aangepast, ten nadele van de koloniale bevolking. Zij vertelde dat juist culturele gebruiken nodig zijn om mensen te ondersteunen bij de

transitie naar een nieuwe periode. Te denken valt aan taal (uitdrukkingen, vertellingen, debatsystemen), kleding, muziek, zang en dans.

Vier van deze zeven bijeenkomsten waren openbaar toegankelijk en hiervoor werden in totaal 415 tickets verkocht. Dit is een enorme groei voor de activiteiten die we samen met het Netwerk organiseerden.

Nieuwe programmamaker/publieksprogramma

Medio 2025 is een programmamaker in dienst genomen die invulling gaat geven aan onze ambitie om de publieksprogramma's van beide musea naar een hoger plan te tillen. Naast het behouden van bestaande doelgroepen streven we een groei na door nieuwe doelgroepen te bereiken. We willen een actieve community creëren, aanvullend op en samen met het al bestaande Netwerk Erfgoed Haagse Migranten. Voor het HAAGS HISTORISCH MUSEUM richten we ons hierbij op lokaal en divers: het programma moet met name aansprekend zijn voor Hagenaars en degenen die geïnteresseerd zijn in thema's op het raakvlak van (Haagse) geschiedenis en maatschappij. Hierbij zal de nieuwe programmamaker nauw gaan samenwerken met bestaande en nieuwe Haagse partners, zoals de Cultuurankers, lokale gemeenschappen, culturele instellingen, historische verenigingen en jonge makers. De programmamaker heeft deze ambitie inmiddels in een visiedocument uitgewerkt, en dit document zal als leidraad dienen voor een reeks nieuwe publieksactiviteiten in de komende jaren.

5.6. Aantal bezoekers

Door de tijdelijke sluiting ontving het HAAGS HISTORISCH MUSEUM in 2025 vanzelfsprekend geen bezoekers. Toch bleven we onder de noemer 'Zichtbaarheid tijdens de sluiting' met een gevarieerd programma aan activiteiten, lezingen en publieksmomenten in contact met Den Haag en de regio. Via groepsactiviteiten of via individuele inschrijvingen wisten we in totaal 4.362 personen te bereiken. In dit aantal zijn de vele duizenden bezoekers die in het Atrium de 'Jan van Goyen' hebben kunnen zien, niet meegeteld.

Activiteiten onder 'Zichtbaar blijven voor de stad'	Aantal bezoekers
- HIP-activiteiten (lezingen en workshops in de wijken)	493
- Lezingen op locatie (netwerklezingen)	415
- Stadswandelingen (individueel en in groepsverband)	886
- Rondleidingen door Oude Stadhuis en Paleis Kneuterdijk	744
- Bezoekers Museumnacht Atrium	1.533
- Senioren op locatie (de Haagse Museumtent)	291
Totaal	4.362

5.7. Duurzaamheid

Duurzaamheid staat hoog op de agenda, zowel bij de gemeente Den Haag als bij ons. De belangrijkste ingreep op dit gebied is de verduurzaming van ons museum pand tijdens de renovatie. Als gevolg hiervan gaat het museumgebouw 'van het gas af'. Voor onze eigen bedrijfsvoering oriënteren we ons op verdere maatregelen om tot een toekomst-bestendig duurzaamheidsbeleid te komen. Denk hierbij aan het hergebruik van tentoonstellingsmaterialen en het beter omgaan met afvalstromen. Met deze stappen werken we doelgericht toe naar een organisatie die duurzaam is in zowel haar gebouw als in haar dagelijkse bedrijfsvoering.

5.8. Maatschappelijk bereik

Doelgroepen

Om het Haagse publiek tijdens de renovatie 'vast te houden' nemen we naast de initiatieven om zichtbaar aanwezig te zijn in de stad extra maatregelen om hen te informeren over de voortgang van de renovatie en de activiteiten die het museum in de stad organiseert. Hierbij richten we ons met de

marketinginspanningen op de (in 2024 gedefinieerde) doelgroepen: de Klassieke Cultuurliefhebbers, de Culturele Alleseters, de Startende Cultuurspeurders en de Proevende Buitenwijkers.

Over de voortgang in de renovatie hebben we gedurende het jaar drie video's laten maken en via onze website en de social media verspreid, wat duizenden views opleverde. De video's zijn ook vertoond tijdens HIP-activiteiten in de wijken. Daarnaast heeft onze directeur bij diverse Haagse organisaties lezingen gehouden over de renovatie en over het nieuwe museale concept. Opvallend was verder dat de stadswandelingen en lezingen die we via onze website aanbieden ook interessant blijken voor overheidsinstellingen zoals ministeries of gemeentelijke afdelingen, die bijvoorbeeld als bedrijfsuitje de wandeling 'Den Haag en slavernij' boeken of ons benaderen voor een lezing over dit onderwerp.

In 2025 bestond de totale berichtgeving in de media over ons museum uit 272 nieuwsberichten (in 2024: 336); de totale media-waarde bedroeg € 610.343 (was: € 840.872) en het totale cumulatieve bereik kwam uit op 259.474.234 (was: 286.002.282). Deze teruggang is te verklaren doordat het museum gesloten was en geen tentoonstellingen organiseerde. In 2025 is er geen bezoekersonderzoek uitgevoerd.

Met alle genoemde activiteiten wisten we ook zonder eigen gebouw het Haagse publiek blijvend te inspireren en daardoor onze maatschappelijke rol zichtbaar en relevant te houden.

Samenwerkingen

Het HAAGS HISTORISCH MUSEUM is lid van de landelijke Museumvereniging en van de Stichting Directieoverleg Haagse Musea. Het museum werkt samen met diverse organisaties in de stad, waarvan een aantal de revue al zijn gepasseerd. Een belangrijke partner is de Stichting Museumkwartier Den Haag. Met hen organiseerden we in september het festival Kunstsacks, waaraan acht collega-instellingen uit het Museumkwartier samen met ons een bijdrage leverden.

Met Stichting Cultuurschakel wordt samengewerkt ten behoeve van de leerlijn Erfgoed. Met de Stichting Atrium City Hall werkten we samen voor het realiseren van presentaties in het Atrium. De Stichting Ouderen aan het Woord hebben, in samenwerking met de lokale radio-omroep en Den Haag FM, geholpen met het produceren van een podcast waarin jongeren een vervolg geven op de publicatie 'Waaier van Culturen' uit 2005. In dit boek vertelden zij als kind over de banden van hun familie met de stad Den Haag. Onderdelen van de nieuwe verhalen die in deze podcast worden verteld, nemen we op in onze Verhalencollectie. Daarnaast brengen diverse mbo-opleidingen stagiaires beveiliging aan, die door het museum worden begeleid en ingezet om praktijkervaring op te doen.

De samenwerking met al deze partijen versterkt onze positie in het Haagse netwerk. Daarmee voldoet het museum aan de prestatienormen ten aanzien van samenwerking met (culturele) partners in de stad.

Vrijwilligers, vrienden en businessclub

Vrijwilligers zijn onmisbaar in de dagelijkse bedrijfsvoering van het museum; zij verzorgen o.a. rondleidingen en zijn gastheer/gastvrouw. Elk jaar organiseren wij voor hen inhoudelijke bijeenkomsten. Een voorbeeld hiervan was een excursie in september naar de tentoonstelling 'De wereld van Johan de Witt' in het Dordrechts Museum.

De *Geschiedkundige Vereniging Die Haghe* is onze officiële vriendenvereniging. Naast een kleine financiële bijdrage die we jaarlijks krijgen, is de uitwisseling tussen ons en deze vrienden vooral inhoudelijk van aard. De *Stichting Sebastiaan Genootschap* is onze businessclub die het museum financieel ondersteunt. Op 25 november hield het genootschap weer het jaarlijkse Schuttersdiner, vanwege de renovatie dit keer gehouden in Kasteel Duivenvoorde. Tijdens het diner ontving onze directeur van de voorzitter van het

genootschap een cheque van € 20.000 t.b.v. de inrichting van het nieuwe museum. Ook kregen leden van het genootschap in juni een VIP-tour door ons depot.

5.9. Cultureel ondernemerschap

Het museum is zelf verantwoordelijk voor het financieren van de inrichting van het gerenoveerde museum. Vanaf 2023 investeren we hiervoor in fondswerving bij de overheid, fondsen, onze businessclub, en bij bedrijven en particulieren. Inmiddels hebben wij van de volgende partijen bijdragen of schriftelijke toezeggingen ontvangen:

- het Steunfonds Haags Historisch Museum (in 2023),
- het Sebastiaan Genootschap (in 2023, 2024 en 2025),
- de gemeente Den Haag (subsidies in het kader van de regeling Cultureel Ondernemerschap (in 2023 voor het onderdeel *Uitvoering stappenplan fondswerving, fase 1* en in 2024 voor het onderdeel *Uitvoering stappenplan fondswerving, fase 2*),
- het Hendrik Muller Fonds (in 2024),
- de Stichting Zabawas (in 2024),
- het BPD Cultuurfonds (in 2024),
- de MAOC Gravin van Bylandt Stichting (in 2024),
- Meerdervoort N.V. en Van der Feltz Advocaten (in 2024 en 2025 voor de vitrine t.b.v. *Van Goyen in het Atrium*),
- de Geschiedkundige Vereniging Die Haghe (in 2024 en 2025),
- het Cultuurfonds (in 2025),
- de Stichting St. Nicolaas Gasthuis (in 2025),
- de VriendenLoterij (in 2025).

Deze fondswerving is tot nu toe erg succesvol verlopen. In 2025 is een bedrag van € 970.500 toegezegd. De grootste 'klapper' hierbij was de cheques van € 850.000 van de VriendenLoterij. Met de vorige jaren erbij hebben we nu aan bijdragen en toezeggingen voor de herinrichting € 1.333.000 aan externe gelden opgehaald.

5.10. Diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid

Het museum werkt volgens de Code Diversiteit en Inclusie en zet actief in op de vier p's uit deze code: programmering, partners, personeel en publiek.

Programma

Het HAAGS HISTORISCH MUSEUM bevestigde in haar Meerjarig Beleidsplan 2025-2028 opnieuw te werken vanuit de visie dat geschiedenis meerstemmig is, een visie die wij zeer serieus nemen. Over de invulling hiervan zijn in de vorige paragrafen al een aantal voorbeelden gegeven. Voor de ontwikkeling van de nieuwe tentoonstellingen t.b.v. het nieuwe museum hanteren we hiertoe ook de z.g. STADS-methode, een aanpak van co-creatie en participatie waarin we via verhalenalons en expertise-sessies het perspectief van de stadsbewoners betrekken bij de totstandkoming van tentoonstellingen en programma's.

Partners

Om invulling te geven aan ons D&I-beleid werkt het museum samen met diverse partners, met als belangrijkste het Netwerk Erfgoed Haagse Migranten. Dit netwerk staat aan de basis van ons diversiteitsbeleid en wij vervullen daarom met veel commitment al vele jaren de voorzittersrol (zie voor de activiteiten van dit netwerk §5.5).

Daar waar mogelijk doen we aan kennisdeling met andere musea. Een mooi voorbeeld hiervan is het werkbezoek dat de Fundashon Museo Tula uit Curaçao op 15 september aan ons bracht. Zij gaven een presentatie over de nieuwe inrichting van hun museum, dat gevestigd is op de voormalige plantage Knip

waar in 1795 de grote slavenopstand begon onder leiding van Tula. Van onze kant deelden wij onze educatielessen die we voor de tentoonstelling Koloniaal De Haag hebben ontwikkeld.

Om ons op het D&I-onderwerp verder te verdiepen zijn we sinds 2022 aangesloten bij het platform Musea Bekennen Kleur. Ook in 2025 namen we weer deel aan diverse sessies van deze organisatie.

Personeel

Binnen ons beleid besteden wij gericht aandacht aan de samenstelling en ontwikkeling van ons personeelsbestand. Het museum streeft naar een team dat een afspiegeling vormt van de stad en de doelgroepen die wij bedienen. Vacatureteksten worden gescreend op inclusief taalgebruik en actief verspreid via diverse (sociale) kanalen om een zo breed mogelijk bereik te realiseren. Bij nieuwe aanstellingen, met name binnen de facilitaire dienstverlening en tijdelijke stafposities, is het in 2025 gelukt de diversiteit binnen het team verder te vergroten. Naast instroom richten wij ons op een inclusieve werkcultuur waarin medewerkers zich welkom en veilig voelen. Wij investeren in professionele ontwikkeling, kennisdeling en bewustwording rondom inclusie en diversiteit.

Publiek

De inzichten van ons publiek zijn waardevol en het museum wil de expertise van onze bezoekers graag benutten, wat leidt tot aanpassingen van vaste tentoonstellingen (zoals als gevolg van het publieksonderzoek bij de tentoonstelling 'Macht – 800 jaar Binnenhof') of tot het bereiken van doelgroepen die vroeger niet naar ons museum kwamen (zoals de Hagenezen met de Haagse mat die in groten getale de tijdelijke tentoonstelling Haags Haar bezochten).

Uitgangspunt is dat wij onze bezoekers benaderen met een inclusieve houding. Conservatoren zetten zich in voor optimale toegankelijkheid bij de presentatie van de collectie. Educatoren, rondleiders en museumdocenten werken actief aan de toegankelijkheid van hun verhalen voor een breed publiek. Beveiligers worden getraind om met meer begrip om te gaan met het gedrag van bezoekers met een beperking. Kortom, we investeren in het bevorderen van een inclusieve bewustwording bij al onze medewerkers. Daarnaast krijgt inclusie ook vorm door aanpassingen aan onze website zodat deze beter toegankelijk wordt. In 2025 zetten we tevens de eerste concrete stappen op het gebied van fysieke toegankelijkheid: verschillende medewerkers namen deel aan ervaringsochtenden en trainingen, onder meer op het gebied van prikkelarm programmeren. We werkten hiervoor samen met partners als Taal aan Zee en consulteerden bij het Rijksmuseum.

Op basis van deze ervaringen hebben we een beleidsplan opgesteld rondom de Accessibility Klantreis, een methodiek met vijf B's die de volledige bezoekerservaring van mensen met een beperking in kaart brengt; en ons is aangeleverd door Stichting Mikxs. Deze stichting helpt musea met het verbeteren van toegankelijkheid voor mensen met een visuele en/of auditieve beperking. De Accessibility Klantreis biedt ons een praktisch instrument om gericht onze gastvrijheid voor alle bezoekers te vergroten. Volledige toegankelijkheid is onmogelijk, maar het beleidsplan stelt ons in staat prioriteiten te stellen en concrete verbeteringen door te voeren, zowel in het museumgebouw als online. Zo hebben we onze website laten toetsen op toegankelijkheid en pasten we waar nodig kleurgebruik, navigatie en leesbaarheid aan, zodat de digitale bezoekerservaring beter aansluit bij de behoeften van slechtzienden en andere bezoekers met een beperking.

Met bovenstaande initiatieven en activiteiten borgen we niet alleen onze inzet voor een inclusief museum, maar voldoen we ook aan de gemeentelijke prestatienormen voor diversiteit en inclusiviteit.

5.11. Digitale transformatie

De Raad voor Cultuur adviseerde culturele instellingen in 2022 met haar rapport 'Digitalisering als kans' om vooral ook in digitalisering te investeren. Dit vanwege de kansen voor creatieve vernieuwing, het

vergroten/verbreden van je publiek en omdat het bijdraagt aan maatschappelijke relevantie en economische versteviging van de sector.

Om dit te kunnen doen heb je een goede basis nodig. De afgelopen jaren hebben wij daarom veel geïnvesteerd in het moderniseren van onze ICT-infrastructuur en het verder automatiseren van onze interne werkprocessen. Al onze data 'staan in de cloud' en zijn daardoor goed toegankelijk. Voor sommige data geldt dit ook voor bezoekers en collega's van andere musea of collega's uit het erfgoedveld. Zo is onze collectie database Axiell via onze websites doorzoekbaar én hebben we dit jaar de eerste stappen gezet naar 'linked-open data'. Door dit laatste wordt onze collectie deel van het netwerk van verbonden erfgoed. Dit maakt het voor gebruikers nóg gemakkelijker om onze collectie te vinden én in samenhang met andere collecties te bekijken. Hiermee sluiten wij aan bij de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed. De subsidie die we voor deze implementatie hebben aangevraagd werd dit jaar toegekend.

Naast bovenstaande vernieuwingen hebben wij ook te maken met de snelle ontwikkelingen op het gebied van AI, als eerste voor onze interne werkprocessen, en op termijn ook voor het verbeteren van de publieksbeleving. Om onszelf hierin te scholen hebben we voor onze medewerkers in juni 2025 een workshop 'AI in de culturele sector' gevolgd, verzorgd door DEN Kennisinstituut cultuur & digitale transformatie. Eén medewerker gaat sindsdien naar de bijeenkomsten van de 'DEN community meet-up' waarbij cultuurprofessionals praktijkverhalen delen en dilemma's bespreken. Ook hebben we een 'Beleidsplan AI' voor onze organisatie gemaakt, waarin kaders zijn gezet voor de inzet van AI-tools bij interne werkprocessen. Hierin zijn interne richtlijnen gegeven omtrent duurzaamheid en ethisch gebruik.

Verder hebben we geïnvesteerd in onze twee websites. Het CMS waarin zij in 2021 zijn gebouwd naderde het einde van zijn levensloop. Met een nieuwe leverancier hebben wij beide sites in het najaar omgezet naar het CMS-systeem Wordpress. Tijdens deze herbouw zijn, zoals eerder gezegd, meteen diverse verbeteringen doorgevoerd om de websites beter toegankelijk te maken.

5.12. Voortgang renovatie museumgebouw

Begin dit jaar kon de omgevingsvergunning, na de behandeling van een bezwaarschrift van burens tegen de locatie van de bouwplaats, definitief worden verleend. De aannemer heeft vervolgens de bouwplaats op het Tournooiveld ingericht en kon beginnen met zijn werkzaamheden. Onze belangrijkste taak hierbij is het, als toekomstige huurder, monitoren van de bouwwerkzaamheden. Hiertoe nemen wij deel aan de bouwvergaderingen zodat wij invloed kunnen uitoefenen op besluitvorming die de bedrijfsvoering en de publiekservaring van het gebouw straks gaat raken. Zo hebben wij n.a.v. de spraakmakende diefstal in het Drents Museum begin 2025, de beveiligingsmaatregelen die voor het nieuwe gebouw zijn ontworpen door een externe expert laten beoordelen. N.a.v. deze evaluatie zijn extra bouwkundige en technische maatregelen in het bestek opgenomen.

Helaas moest het College van B&W in oktober melden dat de verbouwing een vertraging van ongeveer een jaar heeft opgelopen, vooral vanwege het zoeken naar oplossingen voor de netcongestie. Door verwachte stroomtekorten kan netbeheerder Stedin de gevraagde extra capaciteit, nodig vanwege de verduurzaming (het gebouw 'gaat van het gas af'), namelijk niet leveren. Het op één lijn krijgen van alle hierbij benodigde partijen voor het vinden van een oplossing blijkt een tijdrovend proces te zijn, o.a. veroorzaakt door ingewikkelde en steeds veranderende regelgeving. De geplande heropening van het museum in het voorjaar van 2027 is daarmee uitgesteld naar het voorjaar van 2028.

5.13. Exploitatieresultaat, financiële positie en kengetallen Opbrengsten

Het jaar 2025 was het eerste volledige jaar waarin wij als organisatie met een gesloten museum opereerden vanuit een tijdelijke kantoorlocatie. Dit vraagt om een zorgvuldige balans tussen inhoudelijke ontwikkeling, publieksbereik en financieel beheer.

De totale baten over 2025 bedragen € 2.397.680. Dit is hoger dan de vastgestelde begroting van € 2.300.304. De baten bestaan hoofdzakelijk uit de structurele begrotingssubsidie van de gemeente Den Haag van € 2.364.949. Ondanks de fysieke sluiting van het museum is het gelukt aanvullende inkomsten te genereren via publieksinkomsten, overige inkomsten en bijdragen uit private middelen, deze inkomsten bedragen in totaal € 32.731. Deze opbrengsten waren niet meegenomen in de begroting.

Kosten

Aan de kostenkant is in 2025 verder ingezet op beheersing van de uitgaven. De in eerdere jaren doorgevoerde procesverbeteringen hebben ook in 2025 bijgedragen aan structurele kostenbesparingen.

De personeelslasten bedragen € 898.396 en blijven daarmee aanzienlijk onder de begroting (€ 1.249.858) en onder het niveau van 2024 (€ 1.138.907). In 2025 zijn medewerkers aangetrokken ter voorbereiding op de opening van het museum, maar later dan in de begroting was voorzien. Daarnaast zijn, als gevolg van de uitgestelde opening, niet alle begrote formatieplaatsen ingevuld. Tevens is minder gebruik gemaakt van externe inhuur dan begroot.

De huisvestingslasten bedragen € 117.822 en blijven daarmee ruim onder de begroting (€ 410.753) en onder het niveau van 2024 (€ 340.065). Dit verschil wordt met name veroorzaakt door lagere huisvestingskosten dan waarmee bij het opstellen van de begroting rekening was gehouden.

De overige lasten bedragen € 245.390 en blijven eveneens aanzienlijk onder de begroting (€ 556.820) en onder het niveau van 2024 (€ 387.255). Met name publiekskosten, collectiekosten en organisatiekosten vallen lager uit door het uitstellen van activiteiten en investeringen in verband met de verschoven opening, alsmede door aanvullende kostenbesparingen.

De optelsom van baten en lasten, inclusief rentebaten en de dotatie aan het aankoopfonds van € 35.000, leidt tot een positief exploitatieresultaat van € 1.097.698. Dit resultaat ligt aanzienlijk boven de nihil begroting en boven het resultaat van 2024 (€ 694.507). Het hoge resultaat wordt in belangrijke mate verklaard door het later invullen van formatieplaatsen, lagere huisvestingslasten en het uitstellen van diverse uitgaven in verband met de verschoven opening van het museum. Het voorstel tot resultaatbestemming voorziet in een gerichte inzet van deze financiële ruimte t.b.v. de herinrichting van het nieuwe museum.

Financiële kengetallen

De financiële gezondheid drukken we uit in de onderstaande kengetallen.

De **solvabiliteit** laat opnieuw een stijging zien, van 84% in 2024 naar 90% in 2025. De solvabiliteit wordt voor het HAAGS HISTORISCH MUSEUM als zeer gezond gezien (de norm is minimaal 25%). Dit uitzonderlijk hoge percentage komt voort uit onze strakke financiële planning vooruitlopend op de sluiting. Ook het sparen voor de herinrichting met de bestemmingsfondsen 'Museale Vernieuwing' en 'Frictiekosten' helpt hierbij. Het Eigen Vermogen neemt immers jaarlijks toe en wordt daardoor een groter deel van de Totale Passiva.

De **current ratio** en de **quick ratio** bedragen per 31 december 2025 beide 13,9. Omdat de stichting geen voorraden aanhoudt, is er geen verschil tussen beide ratio's. Een waarde boven 1,0 wordt als gezond beschouwd; met een ratio van 13,9 is het museum ruimschoots in staat om aan zijn kortlopende verplichtingen te voldoen.

De relatief hoge liquiditeitsratio is het gevolg van de financiële planning rondom de sluiting en renovatie van het museum. Ontvangen subsidiegelden en fondsenbijdragen zijn deels vooruit ontvangen, terwijl de bijbehorende uitgaven in latere jaren plaatsvinden. Hierdoor zijn de liquide middelen tijdelijk hoger.

Naar verwachting zullen de liquiditeitsratio's in de komende jaren dalen naarmate de investeringen in de herinrichting en opening van het museum daadwerkelijk worden uitgevoerd. De huidige ratio weerspiegelt daarmee een tijdelijke liquiditeitsopbouw en geen structurele overliquiditeit.

Waar de solvabiliteit inzicht geeft in de vermogensstructuur op lange termijn, geeft de current ratio een beeld van de korte termijn liquiditeit. Beide kengetallen bevestigen dat het museum financieel stabiel is, met voldoende buffer om zowel aan lopende verplichtingen te voldoen als toekomstige investeringen te realiseren.

Het **weerstandsvermogen** geeft aan in welke mate de stichting in staat is om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit direct gevolgen heeft voor de continuïteit van de activiteiten. Deze zogenoemde 'haringmaat' (het eigen vermogen gedeeld door de totale baten) bedroeg in 2024 76% en is in 2025 gestegen naar 168%. Een percentage boven 10% wordt in de sector als een laag risicoprofiel beschouwd. Het huidige niveau is uitzonderlijk hoog en hangt samen met de tijdelijke situatie rondom de sluiting van het museum en het uitstel van investeringen in verband met de verschoven opening. Hierdoor zijn middelen tijdelijk opgehoopt in het eigen vermogen.

Het hoge weerstandsvermogen heeft derhalve een incidenteel karakter. In de meerjarenbegroting 2026–2028 is rekening gehouden met substantiële investeringen in de herinrichting, museale vernieuwing en de opening van het museum. Naar verwachting zal het weerstandsvermogen daardoor dalen naar een niveau dat past bij een regulier exploitatiemodel, terwijl er tegelijkertijd voldoende buffer blijft bestaan voor risicobeheersing en continuïteit.

5.14. Toekomst

Voor de komende jaren blijft de renovatie van het museumgebouw leidend in alle activiteiten die we doen. Naast het volgen en monitoren van de bouwwerkzaamheden voert de staf in diverse teams drie taken uit: het ontwikkelen van tentoonstellingen die klaar moeten zijn bij de opening, allerlei activiteiten waarmee we invulling geven aan het 'Zichtbaarheid tijdens de sluiting' en fondswerving om de eerste twee genoemde taken (mede) te financieren. Voor dit laatste kunnen we gelukkig concluderen dat het museum met de gecreëerde spaarpotten en de succesvolle fondswerving tot nu toe, zich op dit moment geen zorgen over haar financiële positie hoeft te maken.

5.15. Prestatiecijfers

F. MUSEA	Eenheid	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Realisatie 2025	Prognose 2026
COLLECTIE EN TENTOONSTELLINGEN							
1	Voorwerpen in beheer	aantal	14.100	14.100	14.100	14.100	14.123
2	Tentoonstellingen in Den Haag	aantal	0	0	7	7	1
3	waarvan in eigen huis	aantal	0	0	7	7	0
BEZOEK TENTOONSTELLINGEN							
4	Bezoeken tentoonstellingen	aantal	0	0	75.000	75.000	nvt
<i>specificatie bezoeken</i>							
5	Gratis bezoeken	aantal					nvt
6	Betaalde bezoeken	aantal					nvt
H. CULTUUREDUCATIE HAAGSE SCHOLEN							
DEELNEMENDE LEERLINGEN LESSEN/ACTIVITEITEN CULTUUREDUCATIE HAAGSE SCHOLEN							
13	Deelnemende leerlingen schoolgebonden lessen/activiteiten primair onderwijs	aantal	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
14	Deelnemende leerlingen schoolgebonden lessen/activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	0	0	1.500	3.000	850
15	Deelnemende leerlingen schoolgebonden lessen/activiteiten MBO	aantal	0	0	325	650	160
16	Deelnemende leerlingen schoolgebonden lessen/activiteiten HO	aantal	0	0	75	200	0
17	Deelnemende leerlingen schoolgebonden lessen/activiteiten HO	aantal	0	0	100	250	0
18	Totaal deelnemende leerlingen schoolgebonden lessen/activiteiten cultuureducatie Haagse scholen (13+14+15+16+17)	som	0	0	2.000	4.100	1.010
I. CULTUUREDUCATIE NIET HAAGSE SCHOLEN							
DEELNEMENDE LEERLINGEN LESSEN/ACTIVITEITEN CULTUUREDUCATIE NIET HAAGSE SCHOLEN							
13	Deelnemende leerlingen schoolgebonden lessen/activiteiten primair onderwijs	aantal	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
14	Deelnemende leerlingen schoolgebonden lessen/activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	0	0	200	400	125
15	Deelnemende leerlingen schoolgebonden lessen/activiteiten MBO	aantal	0	0	3.375	6.750	35
16	Deelnemende leerlingen schoolgebonden lessen/activiteiten HO	aantal	0	0	0	0	0
17	Deelnemende leerlingen schoolgebonden lessen/activiteiten HO	aantal	0	0	175	350	26
18	Totaal deelnemende leerlingen schoolgebonden lessen/activiteiten cultuureducatie niet Haagse scholen (13+14+15+16+17)	som	0	0	3.750	7.500	186

6. Bestuursverslag 2025 – RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT

6.1. Positionering

RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT is het nationale museum voor de geschiedenis van ons strafrecht. Uitgangspunten voor het beleid zijn verbreding van het publieksbereik en inhoudelijke vernieuwing. Het museum wil niet alleen de schatten uit het verleden bewaren maar deze tevens als ‘actueel verleden’ doorgeven aan toekomstige generaties Nederlanders. In het Activiteitenplan 2025-2028 zijn deze uitgangspunten nader uitgewerkt. Naast beleving en kennisoverdracht, staat het stimuleren van meningsvorming centraal. Onze missie is als volgt geformuleerd:

RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT laat je zien en beleven hoe mensen vroeger werden behandeld als zij werden beschuldigd van crimineel gedrag. Als bezoeker word je er -soms pijnlijk- van bewust hoe mensen vroeger in Nederland dachten over misdaad en straf en hoe jouw eigen opvattingen nu worden beïnvloed door actuele maatschappelijke ontwikkelingen, hier en elders.

6.2. Organisatie en personeel

Het aantal fte's en medewerkers van de Stichting als geheel en het aantal daarvan bij RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT is als volgt:

Werkzame personen	SHHM 2025		GP 2025			GP 2024		
	# pers	# fte	# pers	# fte	€	# pers	# fte	€
Werknemers OT (*)	17,0	13,7	16	6,1	354.847	8	3,7	241.529
Werknemers BT (*)	11,0	4,9	10	3,0	211.384	18	4,8	289.027
Inhuur	5,0	1,4	5	0,7	88.082	4	0,4	86.916
Stagiaire	4,0	2,4	4	2,4	65.220	7	3	55.321
Vrijwilligers	29,0	1,5	28	1,2	18.602	23	1	17.036
Personeelslasten totaal					738.135			689.830

* OT= onbepaalde tijd, BT= bepaalde tijd. Peildatum is 31-12-2025; bij de SHHM-totalen is er overlap tussen HHM en GP omdat de meeste medewerkers voor beide musea werken.

Begin 2025 heeft de Museumvereniging het nieuwe ‘Handboek functie-indeling’ gepubliceerd. Hierin zijn functies binnen de museale sector geactualiseerd en opnieuw gewaardeerd, in lijn met de huidige eisen aan professionaliteit, verantwoordelijkheden en complexiteit van werkzaamheden. Zie voor een uitgebreide toelichting §5.2.

In 2025 heeft de afdeling Facilitaire Zaken ten behoeve van beide musea tien aspirant beveiligers begeleid in hun opleiding Beveiligers niveau 2 en 3. Allen hebben de stage met ruime voldoendes afgerond en zijn klaargestoomd voor het praktijkexamen. Ook hebben drie beveiligingsmedewerkers de cursus ‘Praktijkopleider Beveiligers 2’ gevolgd en gehaald.

6.3. Aantal bezoekers

In 2025 verwelkomde RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT 60.301 bezoekers, wat iets meer is dan het gestelde doel uit het Activiteitenplan (60.000), maar waarmee het record uit 2023 net niet is doorbroken (was 61.002). Helaas bleef het schoolbezoek wel achter bij onze doelstelling. In §6.5 komen we hierop terug.

6.4. Collectie

Registratie, conservering en onderzoek

De collectie van RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT bestaat uit 563 objecten. Daarnaast zijn er dertien langdurige bruiklenen van het Frans Hals Museum en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Alle objecten staan geregistreerd in Axiell met een beschrijving van de conditie en een foto. Daarnaast zijn er

76 reproducties en 27 rekwisieten in Axiell geregistreerd. Deze hebben een afwijkende codering om ze te onderscheiden van de 'echte' collectie.

Het museum heeft voor het verzamelen van objecten vijf deelcollecties benoemd:

- Strafwerktuigen: raspen, strafbank, amputatiebijl, galg, geselpaal, brandijzers, blok aan het been en guillotine.
- Martelwerktuigen: duimschroeven, ledemaatklemmen, pijnbank en rekpalen.
- Politiewerktuigen en symbolen van justitie: dievenvangers, boeien en kluisters, arm van Vrouwe Justitia, collectebus, vonnistas en papierverbrander.
- Objecten die betrekking hebben op het gebruik van het gebouw of gevangenen.
- Documenten en publicaties met betrekking tot ontwikkeling van strafrecht en de strafpraktijk (toegevoegd in het collectieplan 2025-2028).

In 2025 heeft het museum geen nieuwe objecten voor de collectie verworven.

Onderzoek

Meerjarige samenwerking Universiteit Leiden

Medio 2025 werd een bijzondere mijlpaal bereikt: de afronding van het eerste deel van het onderzoeksproject dat het museum samen met de Universiteit Leiden was gestart. Vier studenten Geschiedenis, onder leiding van hoogleraar Stads geschiedenis Manon van der Heijden, inventariseerden vonnisboeken van de Haagse Magistraat uit de 17e en 18e-eeuw. Uit hun onderzoek blijkt dat circa 7% van de verdachten die door de Magistraat werd berecht, in de Gevangendoor in voorarrest zat. Een waardevol inzicht dat het historische beeld van het gebouw verder verdiept.

Het belangrijkste resultaat van het onderzoek is een Excel-bestand met zo'n 3.500 vonnissen dat doorzoekbaar is op variabelen zoals geslacht en afkomst van de veroordeelde, type misdrijf, type bestraffing, eventueel gebruik van tortuur, etc. Daarnaast is een klein aantal individuele veroordelingen diepgaander bestudeerd, waarbij de bijhorende verslagen in de verhoorboeken zijn gebruikt om deze verhalen scherper en menselijker in beeld te kunnen brengen.

Het onderzoek leidde verder tot meerdere concrete en inspirerende eindproducten. Zo hebben de studenten de onderzoeksresultaten gepresenteerd aan onze gidsen en hebben ze voor de website van het museum tien 'stories' geschreven. Manon van der Heijden publiceerde verder in het Historisch Nieuwsblad samen met haar studenten een artikel over het opvallend hoge percentage vrouwen dat werd berecht ('Misdadige vrouwen', nr. 11, 2025).

In het najaar van 2025 is een vervolg op het onderzoek gestart, ditmaal gericht op de vonnissen van het Hof van Holland uit de periode 1600-1800. Dit vervolgtraject zal medio 2026 worden afgerond. De resultaten van beide onderzoeken zijn de bouwsteen voor de herinrichting van het eeuwenoude cellengebouw van de Gevangendoor. Met de uitvoering van dit project, met de werktitel 'De ketter, de staatsman, de heks en de sodomiet', zijn we begin 2026 gestart.

Naast bovenstaande wetenschappelijk onderzoek werd in 2025 door onszelf een klein onderzoek afgerond naar vijftien van onze objecten. De informatie in Axiell werd gecontroleerd en aangevuld, waardoor deze objecten in de onlinedatabase beter vindbaar zijn en meer informatie bieden aan de lezer.

Presentatie collectie

In 2025 is één object (een brandijzer) in bruikleen gegeven aan het Drents Museum voor de tentoonstelling Volk van de ventweg – Reizigers in Drenthe. Daarnaast zijn enkele langdurige bruiklenen aan het Limburgs Museum in Venlo verlengd (een halsboei, een handboei en een dievenvanger). Op de Dag van de Wetenschap heeft hoogleraar Manon van der Heijden van de Universiteit Leiden een kinderlezing gegeven over Straf en misdaad in de vroegmoderne tijd. De lezing was gebaseerd op het bovengenoemde onderzoek. Tijdens de lezing is een aantal strafwerktuigen getoond.

6.5. Educatie en participatie

Ontwikkelingen in educatief aanbod voor het onderwijs

In 2025 deden we voor het eerst mee met de Haagse Museumtent. Dit initiatief wordt sinds enige jaren georganiseerd door de Stichting Gezamenlijke Projecten Haagse Musea (Cultuurmenu) in samenwerking met verschillende musea en erfgoedinstellingen. Het betreft een educatief en interactief programma voor kinderen van 3 t/m 12 jaar én voor senioren. Voor RIJKSMUSEUM DE GEVANGENDOORT hebben we hiertoe het programma 'Misdad en straf, vroeger en nu' ontwikkeld, met een leskoffer gevuld met replica's uit onze collectie. Vanuit een tent op locatie voerden we met de deelnemers een spel of een dialoog. Zo maakten de deelnemers op een laagdrempelige manier kennis met de verhalen van enkele gevangenen. Deze les verzorgden we in Den Haag en in het Westland op scholen, en voor senioren in zorginstellingen, ontmoetingscentra en buurthuizen.

Met onze educatieve partner Cultuurschakel werken we sinds 2024 samen gericht op het mbo; in 2025 heeft dit geleid tot een samenwerking tussen Cultuurschakel, ROC Mondriaan en de Gevangendoort als locatie. Voor aankomende mbo-studenten is een programma ontwikkeld waarin zij kennismaken met verschillende beroepen binnen ons museum waartoe een mbo-opleiding kan leiden. Denk aan functies als beveiliging, ondersteunend educatiemedewerker of timmerman. De eerste deelname aan deze 'Week van het Vakmanschap' staat gepland voor maart 2026.

Daarnaast is RIJKSMUSEUM DE GEVANGENDOORT een trouwe partner van Cultuurmenu, dat momenteel werkt aan een nieuw programma voor het mbo. Omdat mbo-opleidingen vaak minder snel naar musea toekomen, draait dit project de richting om: het museum reist met een tent naar de opleidingscentra. Het museum maakte aanbod op maat voor dit project.

Gerealiseerd schoolbezoek

Het schoolbezoek lag met 6.200 leerlingen iets onder het niveau van 2024 (6.949). Met name bezoek vanuit het primair onderwijs blijft met zo'n duizend leerlingen achter bij de prognose. Het voortgezet onderwijs bleef met 3.768 stabiel (2024: 3.808). Van het aanbod voor het hoger onderwijs (mbo, hbo en wo) is beperkt gebruik gemaakt: in totaal namen veertien groepen (258 studenten) deel aan een programma. Vorig jaar waren dat nog 808 studenten. Zie de prestatietabel in §6.12 voor een overzicht van alle aantallen.

De sterke daling van het primair onderwijs is een ontwikkeling die we ook zien bij andere musea. Ook Cultuurschakel bevestigt deze trend in een recent rapport. Tegelijkertijd scoort het museum, alleen overtroffen door onderwijsmusea, nog steeds bovengemiddeld binnen Den Haag en landelijk. In 2025 hebben we een educatief beleidsplan geschreven waarin diverse onderwijsmarketingacties staan om het tij te keren. Zo voeren wij gesprekken met leerkrachten om onze thema's beter op het curriculum af te stemmen en de samenwerking met scholen te verdiepen. Met de vernieuwde museumlessen, gekoppeld aan de herinrichting van het cellengebouw, verwachten we een betere aansluiting op kerndoelen en actuele schoolthema's. De hierboven beschreven acties richting mbo vormen daar een aanvulling op.

Aanbod in de vrije tijd voor volwassenen en kinderen

Ook in 2025 organiseerden wij verschillende activiteiten voor volwassenen en kinderen en namen we deel aan diverse evenementen in de stad. Zo organiseerden wij voor volwassenen speciale themarondleidingen over de laatste uren van de gebroeders De Witt en in het voor- en najaar thematische avondwandelingen over misdaden uit het verleden. Voor kinderen boden wij in de schoolvakanties spannende themarondleidingen over ontsnappingen en interactieve rondleidingen over strafzaken aan, waarin kinderen aan de hand van spellen verschillende waargebeurde strafzaken konden ontrafelen. Verder deed het museum in maart deel aan Museumnacht Kids en in september aan het nieuw ontwikkelde festival Kunstsnacks, waarbij bezoekers het Museumkwartier Den Haag kunnen ontdekken door deel te nemen aan speciale activiteiten in de cultuurinstellingen. Ook namen wij in september weer deel aan de open dag van Just Peace, waarbij deelnemers een themarondleiding over het strafrecht konden volgen.

Opvallend is dat deze (groeps)activiteiten veel extra bezoekers trokken in vergelijking met vorig jaar. Met name door een stijging in het grote aantal groepsboekingen (195) voor rondleidingen of stadswandelingen vanuit het museum. Het gaat hier om bedrijfsuitjes, waaronder overheidsinstellingen (politie, gemeente Den Haag, departementen), maar ook om internationale schoolgroepen, particuliere groepen en museumclubs.

In totaal hebben er in 2025 in totaal 5.734 personen deelgenomen aan de speciale activiteiten (plus nog 4.070 individuele deelnemers aan een reguliere rondleiding door het museum).

Programm maker/Publieksprogramma

Medio 2025 is een programmamaker in dienst genomen die invulling gaat geven aan onze ambitie om de publieksprogramma's van beide musea naar een hoger plan te tillen. Naast het behouden van bestaande doelgroepen streven we een groei na door nieuwe doelgroepen te bereiken. RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT biedt hierbij ruimte om met het publieksprogramma reflectie en dialoog te stimuleren over de veranderlijkheid van morele en juridische normen: wat als misdaad wordt beschouwd, verschilt per tijd en context. Binnen dit kader spelen de thema's recht, straf en misdaad een centrale rol. Door nieuwe programma's over deze thema's te ontwikkelen in samenhang met actuele maatschappelijke vraagstukken, versterken we de maatschappelijke relevantie van de collectie en de historische context van het museum.

De programmamaker heeft deze ambitie inmiddels in een visiedocument uitgewerkt, en dit document zal als leidraad dienen voor een reeks nieuwe publieksactiviteiten in de komende jaren.

6.6. Diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid

Werken aan diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid is een nooit afgerond proces en houdt daarom nooit op. We blijven alert op nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen en zetten voortdurend stappen om onze organisatie en programmering toegankelijker en inclusiever te maken. Daarbij bouwen we voort op onze ruime ervaring met participatie en co-creatie binnen het HAAGS HISTORISCH MUSEUM. En op de duurzame samenwerking met het Netwerk Erfgoed Haagse Migranten.

Door het ontbreken van ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen liggen voor RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT de kansen vooral op het terrein van vaste presentatie, publieksprogramma, educatie en onderzoek.

Programma

Om een toekomstbestendig museum te zijn met relevantie voor het hedendaagse publiek, vertellen we verhalen vanuit meerdere perspectieven. Dat doen we sinds 2021 in de presentatie *Vier eeuwen opsluiten, verhoren en straffen* in het gerechtsgebouw van het museum. Een lijn die zal worden doorgezet in de nieuwe presentatie die we de komende jaar in het cellengebouw gaan implementeren. In deze programmajijn willen we aandacht vragen en samenwerking zoeken met (vroeger) gemarginaliseerde en

vervolgde personen en groepen rond thema's als geloofsvervolgung, migratie, (vrouwen)emancipatie en *queerness*.

Partners

Wij beschouwen het onderzoek dat voortkomt uit de samenwerking met de Universiteit Leiden als een basis voor inhoudelijke vernieuwing. De Universiteit Leiden is hiervoor op dit moment een van onze belangrijkste partners. Andere partners waarmee wij samenwerken of kennis mee uitwisselen zijn Just Peace, het Nationaal Monument Oranje Hotel, Bibliotheek Den Haag, Muzee Scheveningen, en de archeologische dienst van Den Haag. Daarnaast is het museum partner van de Stichting Museumkwartier Den Haag.

Personeel

Binnen het museaal beleid besteden wij expliciet aandacht aan de samenstelling en ontwikkeling van ons personeelsbestand. Wij streven naar een team dat een afspiegeling vormt van de stad en de doelgroepen die wij bedienen.

Vacatureteksten worden gescreend op inclusief taalgebruik en actief verspreid via diverse (sociale) kanalen om een zo breed mogelijk bereik te realiseren. Bij nieuwe aanstellingen, met name binnen de facilitaire dienstverlening en tijdelijke stafposities, is het in 2025 gelukt de diversiteit binnen het team verder te vergroten.

Naast instroom richten wij ons op een inclusieve werkcultuur waarin medewerkers zich welkom en veilig voelen. Wij investeren in professionele ontwikkeling, kennisdeling en bewustwording rondom inclusie en integriteit. De gedragscode 'Integriteit en Ongewenst Gedrag' vormt hierbij een belangrijk kader. Door aandacht te besteden aan zowel werving, cultuur als ontwikkeling versterken wij de kwaliteit, veerkracht en toekomstbestendigheid van onze organisatie.

Publiek

In 2025 zetten we de eerste concrete stappen op het gebied van fysieke toegankelijkheid: verschillende medewerkers namen deel aan ervaringsochtenden en trainingen, onder meer op het gebied van prikkelarm programmeren. We werkten hiervoor samen met partners als Taal aan Zee en consulteerden het Rijksmuseum die hiermee al veel ervaring heeft opgedaan. Hoewel volledige toegankelijkheid in het museumgebouw zelf door de monumentale beperkingen niet haalbaar is, streven we naar het best mogelijke. We hebben daartoe een beleidsplan opgesteld rondom de Accessibility Klantreis, een methodiek met vijf B's die de volledige bezoekerservaring van mensen met een beperking in kaart brengt; en ons is aangeleverd door Stichting Mikxs. Deze stichting helpt musea om toegankelijk te zijn voor mensen met een visuele en/of auditieve beperking. De Accessibility Klantreis biedt ons een praktisch instrument om gericht onze gastvrijheid voor alle bezoekers te vergroten. Volledige toegankelijkheid is onmogelijk, maar het beleidsplan stelt ons in staat prioriteiten te stellen en concrete verbeteringen door te voeren, zowel in het gebouw als online.

Begin 2025 lieten we ook onze website toetsen op toegankelijkheid en pasten bij de vernieuwing van de website in het najaar waar nodig kleurgebruik, navigatie en leesbaarheid aan, zodat de digitale bezoekerservaring beter aansluit bij de behoeften van slechtzienden en andere bezoekers met een beperking.

Op deze manier werken we aan een museum waar iedere bezoeker zich welkom heet en zich gezien voelt.

6.7. Onderhoud en beheer

Voor het onderhoud van het gebouw volgen wij het Meerjaren Investerings- en Onderhoudsplan zoals dat eind 2024 bij het ministerie van OCW is ingediend. Dit MIOP is gebaseerd op de constatering dat het museum in goede staat van onderhoud verkeerd. Doel van het onderhoud is om het complex in stand te houden, gebruikmakend van sobere en doelmatige middelen.

In 2025 zijn vooral reguliere kleine onderhoudszaken uitgevoerd, zoals controle van valbeveiliging, vervangen van brandblussers en regulier onderhoud aan alle installaties. Vanwege het einde van de levensduur is in 2025 tevens besloten tot de vervanging van het video-surveillance systeem. Met het nieuwe systeem kan bovendien nu ook de veiligheid in alle vertrekken van het gebouw wordt gemonitord. Daarnaast is de Priva, de regeling van de klimaatinstallatie (verwarming en ventilatie) vervangen. De vernieuwde Priva biedt de mogelijkheid voor bediening en betere monitoring op afstand en zorgt ervoor dat we voldoen aan de wettelijke GACS-verplichtingen (Gebouwen Automatisering en Controle Systemen) die per 1 januari 2026 zijn ingegaan.

Verder heeft de Monumentenwacht van het Erfgoedhuis Zuid-Holland weer haar jaarlijkse inspectie uitgevoerd en een update gegeven van diverse herstelwerkzaamheden die in 2025 en in de komende jaren dienen te worden uitgevoerd. Naar aanleiding hiervan zijn dit jaar alleen enkele kleine werkzaamheden uitgevoerd.

In totaal betroffen de kosten van onderhoud en beheer dit jaar € 93.986.

6.8. Duurzaamheid

Duurzaamheid vormt een steeds belangrijker aandachtspunt binnen het beheer en de exploitatie van het museum. Voor het rijksmonument betekent dit dat verduurzamingsmaatregelen zorgvuldig moeten worden afgewogen en afgestemd op de monumentale waarden van het gebouw. Dit vraagt om maatwerk, een gefaseerde aanpak en aanvullende investeringen. Afgelopen jaren zijn op basis van diverse rapporten keuzes gemaakt in de maatregelen die wij gaan implementeren. Deze maatregelen zijn in het MIOP van oktober 2024 verwerkt en geven (in theorie) een besparingen in CO2 van 52% en in energie van 20%. In geld uitgedrukt is dat een besparing van ongeveer €4.000 per jaar (op basis van energieprijzen uit het najaar van 2024).¹

Voor deze verduurzaming heeft het Ministerie van OCW een bedrag toegekend van € 386.160, wat verspreid over een periode van dertig jaar wordt uitgekeerd (oftewel €12.872,- per jaar).

In 2025 is op basis van het nieuwe MIOP een begin gemaakt met de verduurzamingsmaatregelen door de conventionele verlichting te vervangen door ledverlichting. De kosten van deze eerste maatregelen bedroegen € 13.039. Verder zijn offertes aangevraagd voor het plaatsen van isolerende beglazing en warmtepompen. Door vertraging bij de gemeente Den Haag in de vergunningsverlening is de uitvoering verplaatst naar het voorjaar van 2026.

Om inzichtelijk te maken of en in hoeverre de verduurzamingsmaatregelen leiden tot lager energiegebruik, zijn wij door het Ministerie van OCW sinds dit jaar verplicht om in het jaarverslag onderstaande tabel op te nemen over de totale energiehuishouding:

Tabel II Energiehuishouding	2025	2024	2023	2022
Ingekochte elektriciteit (in Kwh)	40.348	43.561	45.413	43.469
Ingekochte aardgas (in m3)	5.241	5.009	4.976	4.560

Op basis van deze tabel kunnen uiteraard nog geen conclusies worden getroffen, we zijn immers pas medio dit jaar begonnen met het verduurzamen. Ook speelt de gemiddelde temperatuur in ieder jaar natuurlijk een rol bij de hoeveelheid ingekochte energie. Deze variabele is niet in de tabel meegenomen.

¹ Zie hiervoor de rapporten 'Routekaart Verduurzaming Musea' door Royal HaskoningDHV (juli 2021), 'Second opinion verduurzamingsonderzoeken Rijksmuseum' door Dijkograaf (juli 2023), 'Objectgebonden Duurzaamheidsadvies Gevangenpoort, Dumo Niveau 3' door architectenbureau TPAHG-architecten en Menno Tillema Erfgoedadvies (okt. 2024).

6.9. Digitale transformatie

Zie hiervoor de uitgebreide toelichting onder §5.11.

6.10. Exploitatieresultaat, financiële positie en kengetallen

Opbrengsten

In 2025 ontving RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT 60.301 bezoekers. Het aantal scholieren bleef achter bij eerdere jaren, terwijl het aantal betalende bezoekers toenam, waaronder de deelname aan bijzondere programmering. Dit resulteerde in een recordbedrag aan publieksinkomsten van € 590.916, aanzienlijk boven de begroting van € 480.000 en op een vergelijkbaar niveau als 2024 (€ 606.905).

De indirecte inkomsten bestaan uit de doorbelasting van kassakosten aan Galerij Prins Willem V en bedragen € 48.992.

De structurele subsidie is afkomstig uit de meerjarige Erfgoedwetsubsidie van het Ministerie van OCW. Deze bestaat uit een bijdrage voor collectiebeheer (€ 139.302), huisvesting (€ 238.612) en een afzonderlijke subsidie voor publieksactiviteiten (€ 326.045). In totaal bedraagt de OCW-bijdrage € 703.959, hetgeen € 35.965 hoger is dan in 2024. De stijging wordt verklaard door indexering en door de in 2024 verhoogde Erfgoedwetsubsidie. Dit laatste als gevolg van het per 1 januari 2024 afgesloten nieuwe huurcontract, waarmee het langdurige proces van verzelfstandiging van de Rijksmusea is afgerond. In dit huurcontract is vastgelegd dat het museum zelf verantwoordelijk is voor het onderhoud van het gebouw. Ter compensatie heeft het Ministerie van OCW het onderdeel huisvesting van de Erfgoedwetsubsidie structureel verhoogd. In deze verhoging is tevens een opslag opgenomen voor verduurzaming van rijks gesubsidieerde museum panden, gebaseerd op extern berekende kosten en uitgesmeerd over een periode van dertig jaar.

De totale baten over 2025 bedragen € 1.343.867, tegenover een begroting van € 1.224.334 en € 1.334.467 in 2024. De hogere realisatie ten opzichte van de begroting wordt met name verklaard door de sterke publieksinkomsten.

Kosten

De totale lasten over 2025 liggen boven het niveau van 2024 en boven de begroting. Deze stijging wordt volledig verklaard door de hogere huisvestingslasten, in het bijzonder de dotatie aan de voorzieningen voor groot onderhoud.

Wat betreft personeelslasten komen we in 2025 met € 738.135 uit boven de begroting (€ 695.330) en de lasten in 2024 uit (€ 689.830). Dit komt door een stijging van de fte's en hogere loonkosten als gevolg van het nieuwe functiehuis, meer onbepaalde tijd contracten en een verruiming van de openingstijden van zes naar zeven dagen per week.

De huisvestingslasten bedragen € 318.901 en liggen daarmee boven de begroting (€ 224.600) en boven 2024 (€ 253.450). Het verschil wordt volledig verklaard door de dotatie aan de voorzieningen groot onderhoud gebaseerd op het actuele MIOP.

De afschrijvingen bedragen € 25.629 en liggen boven de begroting (€ 20.828). In 2025 zijn meer (inhaal)investeringen gerealiseerd dan begroot, hetgeen tot hogere afschrijvingslasten leidt.

De overige lasten bedragen € 174.678 en blijven onder de begroting (€ 213.000) en onder het niveau van 2024 (€ 189.330). Met name binnen de collectiefunctie en organisatiekosten is terughoudend met uitgaven omgegaan. In juni 2025 is het marketingbudget verhoogd; deze extra inzet heeft aantoonbaar bijgedragen aan het bereiken van een groter publiek.

De optelsom van baten en lasten, inclusief rentebaten, leidt tot een positief exploitatieresultaat van € 92.555. Dit ligt boven de begroting (€ 71.576), maar onder het niveau van 2024 (€ 185.539), waarin incidentele effecten een rol speelden.

Het resultaat over 2025 wordt in belangrijke mate beïnvloed door de dotatie aan de voorzieningen voor groot onderhoud en verduurzaming. Zonder deze dotatie zou het exploitatieresultaat hoger zijn uitgekomen.

Financiële kengetallen

De financiële gezondheid van RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT wordt uitgedrukt in onderstaande kengetallen.

De **solvabiliteit** is toegenomen van 68% in 2024 naar 72% in 2025. Een solvabiliteit boven 25% wordt algemeen als gezond beschouwd. Het museum beschikt daarmee over een solide vermogenspositie. De algemene reserve fungeert als buffer voor eventuele tegenvallers, maar zal de komende jaren deels worden ingezet voor de vernieuwing van de presentaties in het zogenoemde 'koude deel' van het museum. De huidige solvabiliteit biedt hiervoor voldoende ruimte zonder dat de financiële stabiliteit in het geding komt.

De **current ratio** en de **quick ratio** bedragen beide 7,9. Een waarde boven 1,0 wordt als gezond beschouwd; met een ratio van 7,9 is het museum ruimschoots in staat om aan zijn kortlopende verplichtingen te voldoen. De hoge ratio hangt samen met de omvang van het eigen vermogen en de daarmee samenhangende liquide middelen. De liquide middelen zijn vrij opeisbaar en direct beschikbaar. Naar verwachting zullen deze ratio's dalen naarmate de geplande investeringen in de vernieuwing van het koude deel worden gerealiseerd.

Het **weerstandsvermogen** ('haringmaat'), berekend als het eigen vermogen gedeeld door de totale baten, is gestegen van 59% in 2024 naar 65% in 2025. Dit percentage ligt ruim boven de sectornorm en bevestigt dat het museum in staat is om financiële tegenvallers op te vangen zonder directe gevolgen voor de continuïteit van de activiteiten. Ook hier geldt dat het weerstandsvermogen naar verwachting zal afnemen zodra de voorgenomen investeringen worden uitgevoerd, maar op een veilig en verantwoord niveau zal blijven.

Het financiële beleid is gericht op een zorgvuldige balans tussen het aanhouden van voldoende buffers voor continuïteit en risicobeheersing enerzijds en het maatschappelijk inzetten van middelen voor inhoudelijke versterking en publieksbereik anderzijds. De voorgenomen investeringen in de vernieuwing van het koude deel passen binnen deze beleidslijn.

6.11. Toekomst

Voor de toekomst van RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT zijn de volgende ontwikkelingen van belang:

- Gezien de positieve resultaten van de afgelopen jaren is er voldoende financiële reserve gecreëerd om te starten met de upgrade van het cellengebouw van het museum.
- Hetzelfde geldt voor andere ambities uit het Activiteitenplan 2025-2028, zoals:
 - o het uitbreiden van de programmering met meer verdiepende publieksactiviteiten,
 - o het vergroten van de fysieke, digitale en sociale toegankelijkheid van het museum(gebouw).
- Het afronden van het onderzoek naar de vonnis- en verhoorboeken van het Hof van Holland dat we samen met de Universiteit Leiden doen.
- Het verder verduurzamen van het gebouw conform de plannen die hiervoor zijn gemaakt.

7. Controleverklaring accountant

Zie voor de verklaring de volgende pagina's.

Bijlage 1 - Financiële verantwoording HAAGS HISTORISCH MUSEUM

Inhoud

1	Balans per 31 december 2025	2
2	Categoriale exploitatierekening over 2025	3
3	Functionele exploitatierekening over 2025.....	4
4	Toelichting op de balans per 31 december 2025.....	6
4.1	Materiele vaste activa.....	6
4.2	Vlottende activa.....	6
4.3	Eigen vermogen	7
4.4	Aankoopfonds.....	7
4.5	Kortlopende schulden	8
4.6	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	9
5	Toelichting op de categoriale exploitatierekening	10
5.1	Baten.....	10
5.2	Lasten.....	11
6	Toelichting op de functionele exploitatierekening.....	13
6.1	Baten.....	13
6.2	Lasten.....	13

1 Balans per 31 december 2025

(na verwerking van de resultaatbestemming)

	2025	2024
	€	€
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiele vaste activa	216.517	257.705
Vlottende activa		
Onderhanden projecten	-	-
Voorraden	-	-
Vorderingen	155.732	230.768
Liquide middelen	4.101.890	1.976.790
Totaal vlottende activa	4.257.622	2.207.558
Totaal activa	4.474.139	2.465.262
PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	428.834	428.834
Bestemmingsfondsen	3.596.646	1.648.948
Totaal Eigen Vermogen	4.025.480	2.077.782
Aankoopfonds	141.723	119.193
Voorzieningen	-	-
Langlopende schulden	-	-
Kortlopende schulden	306.936	268.287
Totaal passiva	4.474.139	2.465.262

2 Categoriele exploitatierekening over 2025

	Actueel 2025 €	Begroting 2025 €	Actueel 2024 €
BATEN			
Directe opbrengsten			
Publieksinkomsten			
- Kaartverkoop	26.132	-	366.708
- Overige publieksinkomsten	-	-	58.665
Totaal publieksinkomsten	26.132	-	425.373
Sponsorinkomsten	-	-	-
Overige inkomsten	2.999	-	6.660
Totaal directe opbrengsten	29.131	-	432.033
Indirecte opbrengsten	-	-	-
Bijdragen uit private middelen			
- Particulieren	-	-	-
- Bedrijven	3.600	-	30.000
- Private fondsen	-	-	-
Totaal bijdragen uit private middelen	3.600	-	30.000
Totaal opbrengsten	32.731	-	462.033
Subsidies			
- Meerjarige subsidie gemeente Den Haag	2.364.949	2.275.304	2.250.238
- Incidentele subsidies en bijdragen uit publiek	-	25.000	15.000
Totaal subsidies	2.364.949	2.300.304	2.265.238
Totaal Baten	2.397.680	2.300.304	2.727.271
LASTEN			
- Dienstverband	767.626	979.472	1.017.069
- Inhuur	130.769	270.386	121.838
Totaal salarislasten	898.396	1.249.858	1.138.907
Huisvestingslasten	117.822	410.753	340.065
Afschrijvingen	41.897	48.803	154.716
Aankopen	-	-	-
Overige lasten	245.390	556.820	387.255
Totaal lasten	1.303.504	2.266.233	2.020.943
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	1.094.176	34.071	706.328
Rentebaten	38.522		23.179
Rentelasten	-	-1.000	-
Aankoopfonds lasten	35.000	35.071	35.000
Exploitatieresultaat	1.097.698	-	694.507
Voorstel Resultaatbestemming			
Exploitatieresultaat	1.097.698	-	694.507
Dotatie bestemmingsfonds museale vernieuw	149.698	-	594.507
Dotatie bestemmingsfonds frictiekosten	948.000	-	100.000
Saldo mutatie algemene reserve	-	-	-

3 Functionele exploitatierekening over 2025

		Actueel 2025	Begroting 2025	Actueel 2024
		€	€	€
A	SUBTOTAAL OPBRENGSTEN	32.731	-	462.033
	Directe opbrengsten	29.131	-	432.033
A1	Publieksinkomsten	26.132	-	425.373
	- Kaarverkoop, uitkopen, etc in Den Haag	26.132	-	366.708
	- Horeca	-	-	2.341
	- Verkoop	-	-	56.324
	- Overige	-	-	-
A2	Sponsorinkomsten	-	-	-
	- Algemeen	-	-	-
	- Projectgebonden	-	-	-
A3	Overige directe opbrengsten	2.999	-	6.660
	- Zaalverhuur en overige	2.999	-	6.660
	- Vergoedingen gezamenlijke activiteiten	-	-	-
	- Diversen	-	-	-
	Indirecte opbrengsten	3.600	-	30.000
A4	Diverse inkomsten	-	-	-
A5	Bijdragen uit private middelen	3.600	-	30.000
	- Particulieren	-	-	-
	- Bedrijven	3.600	-	30.000
	- Private fondsen	-	-	-
	- Goede doelenloterij	-	-	-
	- Diversen	-	-	-
B	SUBTOTAAL SUBSIDIES	2.364.949	2.300.304	2.265.238
B.3.1	Meerjarige subsidie gemeente Den Haag	2.364.949	2.275.304	2.250.238
B.4	Overige subsidies en bijdragen	-	25.000	15.000
	Som der baten (A+B)	2.397.680	2.300.304	2.727.271
C	SUBTOTAAL BEHEERSLASTEN	740.745	1.431.904	1.376.812
C.1	Beheerlasten personeel	454.318	702.154	692.887
	- directie	101.259	-	96.265
	- secretariaat	-	-	-
	- personeelszaken	-	-	-
	- financiële zaken	59.654	72.660	82.497
	- beleid / overige staf	57.821	99.797	95.045
	- algemene zaken	235.585	529.696	419.080
C.2	Beheerlasten materieel	286.427	729.750	683.926
	- huisvesting	117.822	410.753	340.065
	- organisatiekosten	72.631	168.675	111.987
	- algemene publiciteitskosten	54.077	41.520	72.670
	- afschrijvingen	41.897	48.803	154.716
	- museale vernieuwing	-	60.000	4.489

		Actueel 2025	Begroting 2025	Actueel 2024
		€	€	€
D	SUBTOTAAL ACTIVITEITENLASTEN	597.759	869.400	679.130
D.1	Activiteitenlasten personeel	444.077	547.704	446.021
	- collectiebeheer	195.721	215.158	230.997
	- publiekszaken (incl. educatie)	248.356	332.546	215.024
D.2	Activiteitenlasten materieel	153.682	321.696	233.110
	- collectiebeheer en dotatie aankoopfonds	69.826	137.354	70.264
	- publiekszaken (incl. tentoonstellingen)	83.856	184.342	162.846
	Som der lasten (C+D)	1.338.504	2.301.304	2.055.943
	SALDO uit gewone bedrijfsvoering	1.059.176	-1.000	671.328
	SALDO rentebaten en -lasten	-38.522	-1.000	-23.179
	SALDO buitengewone baten en lasten	-	-	-
	EXPLOITATIERESULTAAT	1.097.698	0	694.507
	Bestemmingsfonds museale vernieuwing	149.698	-	594.507
	Bestemmingsfonds frictiekosten	948.000	-	100.000
	Saldo mutatie algemene reserve	0	0	0

4 Toelichting op de balans per 31 december 2025

4.1 Materiele vaste activa

€	Inrichting gebouwen	Installaties & Apparatuur	Inventaris, depot & automatisering	Tentoonstellingen	Totaal
Stand 1 januari					
Aanschafwaarde	86.644	134.939	312.396	448.274	982.253
Cumulatieve afschrijvingen	-86.644	-134.939	-239.927	-263.039	-724.549
Boekwaarde 1 januari	-	-	72.469	185.236	257.705
Mutaties boekjaar					
Investerings	-	-	710	-	710
Afschrijvingen	-	-	-14.455	-27.442	-41.897
	-	-	-13.746	-27.442	-41.188
Stand 31 december					
Aanschafwaarde	86.644	134.939	313.106	448.274	982.963
Cumulatieve afschrijvingen	-86.644	-134.939	-254.383	-290.481	-766.446
Boekwaarde 31 decemb	-	-	58.723	157.793	216.517

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur.

De gehanteerde gebruiksduur bedraagt:

- Inrichting depot: 20 jaar
- Installaties, apparatuur en tentoonstellingen: 10 jaar
- Overige vaste activa: 5 jaar

Onder de post tentoonstellingen zijn investeringen opgenomen in meerjarige presentaties die reeds voor het publiek geopend waren vóór sluiting van het museum. De tentoonstelling *Macht* kent een looptijd van tien jaar en wordt overeenkomstig afgeschreven. De tentoonstellingen *Poppenhuis Experience* en *Frederick Linck* zijn volledig afgeschreven in 2024.

	Investering €	Cumul. afschr €	Saldo €
Macht, 800 jaar Binnenhof	274.423	116.631	157.793
Tinne	36.891	36.891	-
Poppenhuis Experience	99.919	99.919	-
Frederick Linck	37.041	37.041	-
	448.274	290.482	157.793

4.2 Vlottende activa

Vorderingen

	2025 €	2024 €
Debiteuren	2.659	-
Projectbijdragen	-	25.000
Rekening courant gp	69.647	116.067
BTW	37.418	11.027
Overige vorderingen	46.008	78.673
Totaal	155.732	230.768

De vorderingen op debiteuren zijn courant en worden actief gemonitord via een vastgesteld

debiteurenbeleid.

Onder projectbijdragen zijn nog te ontvangen bijdragen opgenomen ten behoeve van lopende projecten.

Er is sprake van een belastingvordering per balansdatum.

De overige vorderingen bestaan voornamelijk uit vooruitbetaalde kosten.

Liquide middelen

	2025	2024
	€	€
Totaal	4.101.890	1.976.790

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking van de stichting.

4.3 Eigen vermogen

	2025	2024
	€	€
Algemene reserve	428.834	428.834
Bestemmingsfonds museale vernieuwing	1.454.851	1.305.153
Bestemmingsfonds frictiekosten	1.143.047	195.047
Bestemmingsfonds fondswerving renovatie	850.000	
Bestemmingsfonds onderhoud gemeente Den Haag	148.748	148.748
Totaal	4.025.480	2.077.782

De algemene reserve dient als buffer ter opvang van exploitatierisico's.

Het exploitatieresultaat over 2025 bedraagt € 1.097.697,75 positief. Conform het voorstel tot resultaatbestemming wordt € 149.698 toegevoegd aan het bestemmingsfonds *Museale Vernieuwing* ter voorbereiding voor de aankomende herinrichting van het museumgebouw en € 948.000 aan het bestemmingsfonds *Frictiekosten* om mogelijke financiële tegenvallers tijdens de renovatie op te vangen. Daarnaast is het bestemmingsfonds fondswerving renovatie gevormd voor de fondsbijdrage van de Vriendenloterij.

De bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen laten het volgende verloop zien:

Bestemmingsfonds museale vernieuwing	2025	2024
	€	€
Stand 1 januari	1.305.153	710.646
Dotatie / Onttrekking	149.698	594.507
Stand 31 december	1.454.851	1.305.153

Het bestemmingsfonds *Museale Vernieuwing* is ingesteld ter dekking van kosten voor de herinrichting van het gerenoveerde museumgebouw. Voor de vorming van dit fonds is bij de goedkeuring van de jaarcijfers 2024 door de gemeente Den Haag toestemming verleend tot een maximum van € 1.305.153, met een looptijd tot uiterlijk 31 december 2027. In het jaarverslag wordt toestemming gevraagd voor de aanvullende dotatie over 2025 met een uitbreiding van de looptijd tot uiterlijk 31 december 2028.

Bestemmingsfonds frictiekosten	2025	2024
	€	€
Stand 1 januari	195.047	95.047
Dotatie / Onttrekking	948.000	100.000
Stand 31 december	1.143.047	195.047

Het bestemmingsfonds *Frictiekosten* is ingesteld ter opvang van mogelijke financiële

tegenvallers tijdens de renovatieperiode, waaronder vertragingen en het langer wegvallen van publieksinkomsten. Voor dit fonds is eveneens vooraf toestemming verleend door de gemeente Den Haag. Vanuit het resultaat is in 2025 een bedrag van € 948.000 naar dit bestemmingsfonds gedoteerd. In het jaarverslag vragen we toestemming voor deze dotatie.

Hierdoor zullen wij nog beter in staat zijn mogelijke tegenslagen te ondervangen die te maken hebben met de renovatie zoals onverhoopte vertraging en het opvangen van het wegvallen van de publieksinkomsten gedurende deze langere tijd.

In het jaarverslag wordt toestemming gevraagd voor de aanvullende dotatie over 2025 met een uitbreiding van de looptijd tot uiterlijk 31 december 2028.

Bestemmingsfonds fondswerving renovatie	2025	2024
	€	€
Stand 1 januari	-	-
Dotatie / Onttrekking	850.000	-
Stand 31 december	850.000	-

Het bestemmingsfonds *Fondswerving* renovatie is ingesteld voor de bijdrage van de Vriendenloterij bestemd voor de inrichting van het vernieuwde museumgebouw.

Bestemmingsfonds onderhoud gemeente Den Haag	2025	2024
	€	€
Stand 1 januari	148.748	-
Dotatie / Onttrekking	-	148.748
Stand 31 december	148.748	148.748

De voorziening groot onderhoud (€ 148.748) is in overleg met de gemeente bestemd om na afronding van de renovatie te worden omgezet in een onderhoudsvoorziening passend bij de nieuwe huursituatie.

4.4 Aankoopfonds

	2025	2024
	€	€
Stand 1 januari	119.193	84.193
Dotatie	35.000	35.000
Onttrekking	-12.470	-
Stand 31 december	141.723	119.193

In 2025 zijn de volgende aankopen geweest:

- Schilderij *Volksbuurtje in Den Haag* door Marius Bauer uit 1887-1888 (aankoop bij particulier)
- Een illuminatieprent van de Korte Vijverberg door Georg Balthasar Probst uit 1770 (aankoop veiling)
- Prent *Vismarkt en Grote Kerk* door Robock en Poppel uit de 19e eeuw (aankoop antiquariaat)
- Aquarel *Flaneren op het Lange Voorhout* gesigeneerd met WvK uit 1899 (aankoop veiling)

Daarnaast is besloten € 35.000 te doteren aan het aankoopfonds. Met deze reservering wordt gerichte investeringsruimte gecreëerd om bij de heropening van het museum een inhoudelijk betekenisvolle en publieksgerichte aankoop te realiseren. Het aankoopfonds heeft een bestemmingskarakter en wordt uitsluitend ingezet conform het collectieplan en binnen de subsidiekaders.

4.5 Kortlopende schulden

	2025 €	2024 €
Nog te besteden subsidies / bijdragen voor onderhanden proj	-	-
Te betalen belastingen en sociale premies	-	74.978
Nog te betalen pensioenen	14.963	14.353
Verplichting vakantiegeld	21.670	21.805
Verplichting verlofaanspraken	16.341	15.728
Overige schulden en overlopende passiva	253.961	141.423
Totaal	306.936	268.287

Onder de overige schulden en overlopende passiva is onder meer opgenomen:

- De post ‘Oormerk donaties’ (€ 99.068), bestaande uit door bedrijven en particulieren gedoneerde bedragen ten behoeve van de verbouwing. Deze middelen worden in de komende jaren aangewend voor de herinrichting van het museumgebouw.
- Saldi van het onderhanden project Zand en Veen waarbij ontvangen bijdragen per balansdatum vooruitlopen op de uitgaven.

	Baten €	Lasten €	Saldo €
Zand en Veen	73.000	24.990	48.010
	73.000	24.990	48.010

4.6 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Jaarlijkse subsidie vanuit het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur

Voor 2025 bedraagt de exploitatiesubsidie € 2.364.949.

Vanaf 2022 wordt geen afzonderlijke trendbijdrage meer toegekend, indexering wordt verwerkt in de totale subsidie.

5 Toelichting op de categoriale exploitatierekening

In deze categoriale indeling worden de baten en lasten samengevoegd naar hun aard en worden niet verder gespreid over verschillende functies binnen de organisatie.

5.1 Baten

	Actueel 2025 €	Begroting 2025 €	Actueel 2024 €
Directe opbrengsten			
Publieksinkomsten			
Kaartverkoop	26.132	-	366.708
Overige publieksinkomsten	-	-	58.665
Totaal publieksinkomsten	26.132	-	425.373
Sponsorinkomsten	-	-	-
Overige inkomsten	2.999	-	6.660
Totaal directe opbrengsten	29.131	-	432.033
Indirecte opbrengsten	-	-	-
Bijdragen uit private middelen	-	-	-
Particulieren	-	-	-
Bedrijven	3.600	-	30.000
Private fondsen	-	-	-
Totaal bijdragen uit private middelen	3.600	-	30.000
Totaal opbrengsten	32.731	-	462.033
Subsidies	-	-	-
Meerjarige subsidie gemeente Den Haag	2.364.949	2.275.304	2.250.238
Incidentele subsidies en bijdragen uit publieke middelen	-	25.000	15.000
Totaal subsidies	2.364.949	2.300.304	2.265.238
Totaal Baten	2.397.680	2.300.304	2.727.271

2025 was het eerste volledige jaar waarin het museum gesloten was vanwege de renovatie. De organisatie opereerde vanuit een tijdelijke kantoorlocatie.

De totale baten bedragen € 2.397.680 en liggen € 97.376 boven de begroting (€ 2.300.304).

De baten bestaan hoofdzakelijk uit de structurele subsidie van de gemeente Den Haag (€ 2.364.949). Daarnaast zijn aanvullende inkomsten gerealiseerd uit publieksactiviteiten, overige inkomsten en private bijdragen (€ 32.731). Deze inkomsten waren niet begroot.

Subsidievoorwaarden en afrekeningen

De meerjarige subsidie gemeente Den Haag is verleend op 30-01-2025 (kenmerk 202501085-99163) inclusief indexering naar prijspeil 2025.

De subsidie wordt verstrekt op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), Artikel 4:23 lid 3 sub c. Tevens zijn van toepassing de Algemene Subsidieverordening Den Haag 2020 (ASV) en Beleidskader Kunst en Cultuur 2025-2028 'Ruimte voor ontwikkeling' (RIS315711).

Aan de voorwaarden verbonden aan deze subsidie wordt voldaan met het indienen bij de gemeente van deze jaarstukken. De subsidie zal binnen twintig weken na indiening definitief worden vastgesteld.

Alle subsidie-afrekeningen over de jaren vóór 2025 zijn goedgekeurd door de subsidieverstrekkers en definitief door hen vastgesteld.

5.2 Lasten

	Actueel 2025	Begroting 2025	Actueel 2024
	€	€	€
LASTEN			
Dienstverband	767.626	979.472	1.017.069
Inhuur	130.769	270.386	121.838
Totaal salarislasten	898.396	1.249.858	1.138.907
Huisvestingslasten	117.822	410.753	340.065
Afschrijvingen	41.897	48.803	154.716
Aankopen	-	-	-
Overige lasten	245.390	556.820	387.255
Totaal lasten	1.303.504	2.266.233	2.020.943

Aan de kostenkant is in 2025 verder ingezet op beheersing van de uitgaven. De in eerdere jaren doorgevoerde procesverbeteringen hebben ook in 2025 bijgedragen aan structurele kostenbesparingen.

Personeelslasten

De personeelslasten bedragen € 898.396 en blijven daarmee aanzienlijk onder de begroting (€ 1.249.858) en onder het niveau van 2024 (€ 1.138.907). In 2025 zijn medewerkers aangetrokken ter voorbereiding op de opening van het museum, maar later dan in de begroting was voorzien. Daarnaast zijn, als gevolg van de uitgestelde opening, niet alle begrote formatieplaatsen ingevuld. Tevens is minder gebruik gemaakt van externe inhuur dan begroot.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten bedragen € 117.822 en blijven daarmee ruim onder de begroting (€ 410.753) en onder het niveau van 2024 (€ 340.065). Dit verschil wordt met name veroorzaakt door lagere huisvestingskosten dan waarmee bij het opstellen van de begroting rekening was gehouden toen de huidige kantooruimte nog niet bekend was.

Afschrijvingen

De kosten worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en afschrijving vindt plaats op basis van de lineaire methode.

Overige lasten

De overige lasten bedragen in 2025 € 245.390 en blijven daarmee aanzienlijk onder de begroting (€ 556.820) en onder het niveau van 2024 (€ 387.255). De lagere realisatie hangt samen met de gefaseerde uitvoering van activiteiten in verband met de renovatie en de tijdelijke sluiting van het museum.

Door het uitstellen van tentoonstellingsproducties, publieksactiviteiten en externe projecten zijn materiële kosten later of in aangepaste vorm gerealiseerd. Daarnaast is actief gestuurd op kostenbeheersing en zijn verschillende uitgaven kritisch heroverwogen in het licht van de verlengde sluitingsperiode.

	Actueel 2025	Begroting 2025	Actueel 2024
	€	€	€
Publieksfunctie	137.932	190.791	205.005
Collectiefunctie	34.826	137.354	70.264
Algemeen beheer	72.631	228.675	111.987
Totaal	245.390	556.820	387.255

Binnen de functionele indeling kan het volgende worden onderscheiden:

Publieksfunctie: De kosten binnen de publieksfunctie bedragen € 137.932 (begroting € 190.791). De lagere realisatie wordt met name verklaard door het uitstellen van tentoonstellingsgerelateerde uitgaven, lagere productiekosten en beperkte inzet van externe partijen. Marketing- en communicatie-inspanningen zijn gericht ingezet om zichtbaarheid te behouden tijdens de sluiting, maar binnen beheersbare budgetten.

Collectiefunctie: De kosten binnen de collectiefunctie bedragen € 34.826 (begroting € 137.354). De lagere uitgaven hangen samen met het feit dat diverse onderzoeks- en vernieuwingsprojecten door eigen medewerkers uitgevoerd waardoor externe kosten beperkter zijn gebleven.

Algemeen beheer: Binnen algemeen beheer is terughoudend omgegaan met organisatiekosten, advieskosten en overige ondersteunende uitgaven. Niet-noodzakelijke investeringen zijn uitgesteld tot na de heropening. Door procesoptimalisatie en strakke budgetbewaking zijn deze kosten lager uitgekomen dan begroot.

Het lagere niveau van de overige lasten in 2025 heeft een incidenteel karakter en hangt direct samen met de tijdelijke sluiting van het museum en de verschuiving van activiteiten naar de periode na de renovatie.

6 Toelichting op de functionele exploitatierekening

De functionele exploitatierekening is opgesteld conform de vereisten van de Gemeente Den Haag als subsidieverstrekker van het HAAGS HISTORISCH MUSEUM.

In de functionele exploitatierekening worden de lasten toegerekend aan de functies **beheer** en **activiteiten**, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen personele en materiële lasten. De toerekening vindt plaats op basis van de feitelijke aard van de werkzaamheden en de inrichting van de financiële administratie.

2025 was het eerste volledige jaar waarin het museum gesloten was in verband met de renovatie van het gebouw. De functionele verdeling van de lasten weerspiegelt deze situatie: een relatief groter aandeel van de kosten heeft betrekking op beheer en voorbereiding, terwijl de uitvoerende publieksactiviteiten in beperkte mate zijn gerealiseerd.

6.1 Baten

Voor een inhoudelijke toelichting op de baten wordt verwezen naar hoofdstuk 5 (categoriale exploitatierekening). De baten bestaan hoofdzakelijk uit de structurele subsidie van de gemeente Den Haag, aangevuld met beperkte aanvullende inkomsten uit publieksactiviteiten en private bijdragen.

6.2 Lasten

De beheerlasten personeel bedragen € 454.318 en liggen onder het niveau van 2024 (€ 692.887) en ruim onder de begroting (€ 702.154).

In de begroting was rekening gehouden met het eerder aantrekken van medewerkers ter voorbereiding op de heropening en met hogere kosten voor externe inhuur. Door de verschoven planning zijn formatieplaatsen later ingevuld en is minder gebruik gemaakt van tijdelijke inhuur. Hierdoor zijn de beheerlasten personeel lager uitgevallen dan begroot.

De **beheerlasten materieel** bedragen € 286.427 ten opzichte van een begroting van € 729.750. De aanzienlijke onderschrijding wordt verklaard door lagere huisvestingslasten tijdens de tijdelijke kantoorperiode, het uitstellen van niet-noodzakelijke investeringen en een kritische herbeoordeling van organisatiekosten. Diverse onderhouds- en facilitaire kosten zijn voor de tijdelijke kantoorruimte niet van toepassing.

Deze lagere realisatie heeft een incidenteel karakter en hangt direct samen met de sluiting van het museumgebouw.

De **activiteitenlasten personeel** bedragen € 444.077 en liggen onder de begroting (€ 547.704). Ook hier is sprake van latere invulling van functies en minder externe inzet dan voorzien. De personele inzet was primair gericht op voorbereiding van de herinrichting, collectieontwikkeling en externe zichtbaarheid in plaats van reguliere publieksprogrammering.

De **activiteitenlasten materieel** bedragen € 368.682 en liggen boven de begroting. Deze overschrijding wordt volledig verklaard door de dotatie aan het aankoopfonds (€ 250.000) die binnen de functionele indeling als activiteitenlast materieel is verantwoord.

Zonder deze dotatie zouden de activiteitenlasten materieel eveneens onder begroting zijn gebleven, aangezien diverse publieks- en tentoonstellingsgerelateerde uitgaven zijn doorgeschoven naar latere jaren.

De functionele toerekening van baten en lasten vindt plaats op basis van de inrichting van de financiële administratie, waarbij kosten bij boeking direct worden toegerekend aan de functie waarop zij betrekking hebben. Deze systematiek sluit aan bij de organisatie-inrichting en de feitelijke taakverdeling binnen het museum. De gehanteerde indeling wordt consistent toegepast en periodiek geëvalueerd om te waarborgen dat deze blijft aansluiten bij de gemeentelijke subsidievoorwaarden en bij de activiteiten van de stichting. Hiermee wordt transparantie en controleerbaarheid van de financiële verantwoording geborgd.

Bijlage 2 - Financiële verantwoording RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT

Inhoud

1	Balans per 31 december 2025	2
2	Categoriale exploitatierekening.....	3
3	Categoriale en Functionele exploitatierekening.....	5
4	Toelichting op de balans per 31 december 2025.....	6
4.1	Materiele vaste activa	6
4.2	Vlottende activa	6
4.3	Eigen vermogen.....	7
4.4	Aankoopfonds	7
4.5	Voorzieningen	7
4.6	Kortlopende schulden.....	9
4.7	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.....	9
5	Toelichting op de Categoriale exploitatierekening.....	10
5.1	Baten	10
5.2	Lasten	10
6	Toelichting op Categoriale en Functionele exploitatierekening (model IIc).....	13

1 Balans per 31 december 2025

(na verwerking van de resultaatbestemming)

	2025	2024
	€	€
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiele vaste activa	113.474	130.301
Vlottende activa		
Onderhanden projecten	-	-
Vorraden	2.675	3.810
Vorderingen	100.189	89.408
Liquide middelen	1.008.772	937.627
Totaal vlottende activa	1.111.636	1.030.845
Totaal activa	1.225.110	1.161.146
PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	876.380	783.825
Bestemmingsreserves	-	-
Totaal Eigen Vermogen	876.380	783.825
Aankoopfonds	9.636	66.601
Voorzieningen		
Voorziening groot onderhoud	199.260	131.148
Overige voorzieningen	-	-
Totaal voorzieningen	199.260	131.148
Langlopende schulden	-	-
Kortlopende schulden	139.834	179.573
Totaal passiva	1.225.110	1.161.146

2 Categoriele exploitatierekening 2025

(volgens model IIB Handboek 2025-2028)

Baten	Actueel 2025 €	Begroting 2025 €	Actueel 2024 €
Eigen inkomsten			
1 Publieksinkomsten binnenland (2+3)	590.916	480.000	606.905
2 - Kaartverkoop	567.023	480.000	574.194
3 - Overige publieksinkomsten	23.893	-	32.711
4 Publieksinkomsten buitenland	-	-	-
5 Publieksinkomsten (1+4)	590.916	480.000	606.905
6 - Sponsorinkomsten	-	-	-
7 - Vergoeding coproductent	-	-	-
8 - Overige directe inkomsten	-	-	-
9 Totaal overige directe inkomsten (6+7+8)	-	-	-
10 Totaal directe inkomsten (5+9)	590.916	480.000	606.905
11 Indirecte inkomsten	48.992	40.000	59.568
12 - Private middelen - particulieren	-	-	-
13 - Private middelen - bedrijven	-	-	-
14 - Private middelen - private fondsen	-	-	-
15 - Private middelen - goede doelenloterijen	-	-	-
16 Bijdrage uit private middelen (12+13+14+15)	-	-	-
17 Totale eigen inkomsten (10+11+16)	639.908	520.000	666.473
18 Baten in natura	-	-	-
19 Totaal structureel OCW (20+21+22+23)	703.959	704.334	667.994
20 - OCW - regeling specifiek cultuurbeleid	326.045	320.872	295.701
21 - OCW - Erfgoedwet onderdeel huisvesting	238.612	245.770	238.612
22 - OCW - Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	139.302	137.691	133.681
24 Totaal structureel provincie	-	-	-
25 Totaal structureel gemeente	-	-	-
26 Totaal structurele publieke subsidie overige	-	-	-
27 Totaal structurele subsidies (19+24+25+26)	703.959	704.334	667.994
28 Totaal incidentele publieke subsidie	-	-	-
29 Totaal subsidies (27+28)	703.959	704.334	667.994
Totale baten (17+18+29)	1.343.867	1.224.334	1.334.467
	Actueel 2025 €	Begroting 2025 €	Actueel 2024 €
Lasten			
1 Personeelslasten	738.135	695.330	689.830
2 Huisvestingslasten	318.901	224.600	253.450
3 Afschrijvingen	25.629	20.828	25.415
4 Aankopen	-	-	-
5 Overige lasten	174.678	213.000	189.330
6 Totale lasten (1+2+3+4+5)	1.257.342	1.153.758	1.158.024
6 Saldo uit gewone bedrijfsvoering	86.524	70.576	176.443
7 Saldo rentebaten/-lasten	-6.031	-1.000	-9.096
8 mutaties aankoopfonds / collectiefonds	-	-	-
Exploitatieresultaat (6+7+8)	92.555	71.576	185.539
Voorstel Resultaatbestemming			
Exploitatieresultaat	92.555	71.576	185.539
Saldo mutatie algemene reserve	92.555	71.576	185.539

Personeel en vrijwilligers		Actueel 2025		Begroting 2025		Actueel 2024	
		€	fte	€	fte	€	fte
Specificatie personeelslasten							
1	Waarvan vast contract	396.513	6,1	243.455	3,7	241.529	3,7
2	Waarvan tijdelijk contract	253.539	3,4	404.266	4,8	361.384	4,8
3	Waarvan inhuur	88.082	0,4	47.609	0,4	86.916	0,4
4	Personeelslasten totaal (1+2+3)	738.135	9,9	695.330	9,0	689.830	9,0
Vrijwilligers							
			aantal		aantal		aantal
5	Vrijwilligers : fte		1,0		1,0		1,0
6	Vrijwilligers : personen		23,0		25,0		25,0

3 Categoriele en Functionele exploitatierekening 2025

(volgens model IIC Handboek 2025-2028)

Baten	Actueel 2025 €	Publieks activiteiten €	Collectie beheer €	Algemeen beheer €
Eigen inkomsten				
1 Publieksinkomsten binnenland (2+3)	590.916	590.916	-	-
2 Kaartverkoop	567.023	567.023	-	-
3 Overige publieksinkomsten	23.893	23.893	-	-
4 Publieksinkomsten buitenland	-	-	-	-
5 Publieksinkomsten (1+4)	590.916	590.916	-	-
6 Sponsorinkomsten	-	-	-	-
7 Vergoeding coproducent	-	-	-	-
8 Overige directe inkomsten	-	-	-	-
9 Totaal overige directe inkomsten (6+7+8)	-	-	-	-
10 Totaal directe inkomsten (5+9)	590.916	590.916	-	-
11 Indirecte inkomsten	48.992	48.992	-	-
12 Private middelen - particulieren	-	-	-	-
13 Private middelen - bedrijven	-	-	-	-
14 Private middelen - private fondsen	-	-	-	-
15 Private middelen - goede doelenloterijen	-	-	-	-
16 Bijdrage uit private middelen (12+13+14+15)	-	-	-	-
17 Totale eigen inkomsten (10+11+16)	639.908	639.908	-	-
18 Baten in natura	-	-	-	-
19 Totaal structureel OCW (20+21+22+23)	703.959	333.481	348.903	21.575
20 OCW - regeling specifiek cultuurbeleid	139.302	139.302	-	-
21 OCW - Erfgoedwet onderdeel huisvesting	238.612	194.179	22.858	21.575
22 OCW - Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	326.045	-	326.045	-
23 OCW - Kadaregeling exploitatiesubs. Onderzoek	-	-	-	-
24 Totaal structureel provincie	-	-	-	-
25 Totaal structureel gemeente	-	-	-	-
26 Totaal structurele publieke subsidie overige	-	-	-	-
27 Totaal structurele subsidies (19+24+25+26)	703.959	333.481	348.903	21.575
28 Totaal incidentele publieke subsidie	-	-	-	-
29 Totaal subsidies (27+28)	703.959	333.481	348.903	21.575
Totale baten (17+18+29)	1.343.867	973.388	348.903	21.575
Lasten				
1 Personeelslasten	738.135	422.476	37.655	278.003
2 Huisvestingslasten	318.901	266.438	22.858	29.604
3 Afschrijvingen	25.629	764	-	24.865
4 Aankopen	-	-	-	-
5 Overige lasten	174.678	116.733	5.953	51.992
6 Totale lasten (1+2+3+4+5)	1.257.342	806.411	66.466	384.465
6 Saldo uit gewone bedrijfsvoering	86.524	166.977	282.437	-362.889
7 Saldo rentebaten/-lasten	-6.031	-	-	-6.031
8 mutaties aankoopfonds / collectiefonds	-	-	-	-
Exploitatieresultaat (6+7+8)	92.555	166.977	282.437	-356.858

5

4 Toelichting op de balans per 31 december 2025

4.1 Materiele vaste activa

€	Inrichting gebouwen	Installaties & Apparatuur	Inventaris, depot & automatisering	Tentoonstellingen	Totaal
Stand 1 januari					
Aanschafwaarde	466.790	225.826	125.818	158.232	976.665
Cumulatieve afschrijvingen	-466.790	-214.498	-110.997	-54.079	-846.364
Boekwaarde 1 januari	-	11.327	14.821	104.153	130.301
Mutaties boekjaar					
Investerings	-	-	8.803	-	8.803
Afschrijvingen	-	-3.116	-6.686	-15.828	-25.629
	-	-3.116	2.117	-15.828	-16.827
Stand 31 december					
Aanschafwaarde	466.790	225.826	134.621	158.232	985.468
Cumulatieve afschrijvingen	-466.790	-217.614	-117.683	-69.907	-871.994
Boekwaarde 31 december	-	8.212	16.938	88.325	113.474

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur.

De gehanteerde gebruiksduur bedraagt:

- Inrichting gebouwen: 20 jaar
- Installaties en apparatuur: 10 jaar
- Tentoonstellingen: 10 jaar
- Overige vaste activa: 5 jaar

Onder de materiële vaste activa zijn tevens lopende tentoonstellingen opgenomen waarvan de investering reeds in gebruik is genomen maar waarvan de afschrijving plaatsvindt over de resterende looptijd. De tentoonstelling “Vier eeuwen opsluiten, verhoren en straffen” heeft een looptijd van tien jaar en wordt overeenkomstig afgeschreven.

	Investering €	Cumul. Afschr €	Saldo €
De Nieuwe Poort	158.232	-69.907	88.325
Totaal	158.232	-69.907	88.325

4.2 Vlottende activa

Voorraden

	2025 €	2024 €
Voorraad winkel	2.675	3.810
Voorziening incurante voorraad	-	-
Totaal	2.675	3.810

De voorraden bestaan uit winkelvoorraad en museumkaarten en zijn gewaardeerd tegen

inkoopprijs dan wel lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen

	2025	2024
	€	€
Debiteuren	7.629	16.884
BTW	5.897	-
Overige vorderingen	86.663	72.523
Totaal	100.189	89.408

De vorderingen zijn van korte looptijd en worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De debiteuren worden actief gevolgd via een vastgesteld debiteurenbeleid. De overige vorderingen bestaan hoofdzakelijk uit vooruitbetaalde kosten.

Liquide middelen

	2025	2024
	€	€
Totaal	1.008.772	937.627

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking aan de stichting.

4.3 Eigen vermogen

	2025	2024
	€	€
Totaal	876.380	783.825

De algemene reserve dient als buffer ter opvang van exploitatierisico's.

Het exploitatieresultaat over 2025 bedraagt € 92.555 en wordt volledig toegevoegd aan de algemene reserve conform het voorstel tot resultaatbestemming. Deze reserve zal mede worden aangewend voor de voorgenomen vernieuwing van de presentatie in het 'koude deel' van het monument.

4.4 Aankoopfonds

	2025	2024
	€	€
Stand 1 januari	66.601	88.706
Dotatie	-	-
Onttrekking	56.965	22.104
Stand 31 december	9.636	66.601

Het aankoopfonds is bestemd voor verwerving, restauratie en onderzoek met betrekking tot collectieobjecten.

In 2024 is besloten tot samenwerking met de Universiteit Leiden voor onderzoek naar misdaad en straf in Den Haag (1600-1800). In 2025 zijn de laatste verplichtingen uit dit onderzoek voldaan. Het fonds behoudt zijn bestemmingskarakter en wordt uitsluitend ingezet conform collectieplan en subsidiekaders.

4.5 Voorzieningen

	2025	2024
	€	€
Voorziening groot onderhoud	199.260	71.073
Voorziening OCW duurzaamheid	-	60.075
Totaal	199.260	131.148

Met ingang van 1 januari 2024 is Rijksmuseum de Gevangenpoort volledig verantwoordelijk voor het onderhoud van het monumentale pand. Vanaf 2025 zijn de beide onderhoudsvoorzieningen gesaldeerd onder de voorziening groot onderhoud.

De voorzieningen laten het volgende verloop zien:

Voorziening groot onderhoud	2025	2024
	€	€
Stand 1 januari	71.073	93.140
Dotatie	221.431	66.086
Onttrekking	-93.244	-88.153
Stand 31 december	199.260	71.073

De voorziening groot onderhoud is gevormd conform de kaders van de Erfgoedwet en wordt jaarlijks gevoed vanuit de huisvestingscomponent van de OCW-subsidie. De feitelijke onderhoudsuitgaven worden ten laste van deze voorziening geboekt. In 2025 is, op basis van de geactualiseerde MIOP 2025-2039, een aanvullende dotatie verwerkt om toekomstige onderhoudspieken te egaliseren. Daarnaast is de voorziening OCW duurzaamheid toegevoegd aan de voorziening groot onderhoud.

Het niet-bestede deel van de huisvestingssubsidie is in 2025 besteed aan de algemeen beheer kosten en zijn in onderstaande tabel verwerkt.

	2025
	€
Stand 1 januari	71.073
Huisvestingssubsidie OCW	238.612
Onttrekkingen:	
Loonkosten eigen organisatie	161.096
Verzekeringen	17.466
Kosten onderhoud	95.817
Overige huisvestingskosten	9.088
Inhuur advies	12.807
Totale onttrekkingen	296.275
Besteed aan publieksactiviteiten, collectiebeheer en algemeen beheer	13.410
Stand 31 december	0

Voorziening OCW duurzaamheid	2025	2024
	€	€
Stand 1 januari	60.075	-
Dotatie	-	66.845
Onttrekking	-60.075	-6.770
Stand 31 december	-	60.075

Voor verduurzaming is in 2024 de 'Routekaart Verduurzaming Gevangenpoort' opgesteld. De hiervoor beschikbare middelen, opgenomen in de huisvestingssubsidie (gespreid over 30 jaar),

worden via deze Voorziening OCW duurzaamheid afzonderlijke verantwoord. Deze voorziening is in 2025 toegevoegd aan de voorziening groot onderhoud.

4.6 Kortlopende schulden

	2025	2024
	€	€
Rekening Courant HHM	69.647	116.067
Verplichting vakantiegeld	14.093	7.828
Verplichting verlofaanspraken	10.271	7.132
Overige schulden en overlopende passiva	45.823	48.545
Totaal	139.834	179.573

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen en nog te betalen kosten.

4.7 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huur gebouwen

Het museum huurt het pand van het Rijksvastgoedbedrijf op basis van een huurovereenkomst die is ingegaan per 1 januari 2024

Onderhoud gebouw

De MIOP 2025-2039 vormt de basis voor het onderhoudsbeleid. Het uitgangspunt is instandhouding conform het principe 'sober en doelmatig'.

De kosten zijn inclusief opslagen voor begeleiding, verzekeringen en onvoorziene posten.

De verduurzamingskosten (eerder geraamd op € 386.160) zijn verwerkt in de huisvestingssubsidie, gespreid over dertig jaar.

Subsidie

In 2025 is ontvangen:

- Publieksactiviteiten (BIS): € 326.045
- Erfgoedwet huisvesting: € 238.612
- Erfgoedwet collectiebeheer: € 139.302

De subsidies zijn inclusief indexatie en verantwoord conform het Handboek verantwoording Erfgoedwetsubsidie 2025-2028.

5 Toelichting op de Categoriele exploitatierekening

5.1 Baten

Baten	Actueel 2025 €	Begroting 2025 €	Actueel 2024 €
Eigen inkomsten			
1 Publieksinkomsten binnenland (2+3)	590.916	480.000	606.905
2 Kaartverkoop	567.023	480.000	574.194
3 Overige publieksinkomsten	23.893	-	32.711
4 Publieksinkomsten buitenland	-	-	-
5 Publieksinkomsten (1+4)	590.916	480.000	606.905
6 Sponsorinkomsten	-	-	-
7 Vergoeding coproducent	-	-	-
8 Overige directe inkomsten	-	-	-
9 Totaal overige directe inkomsten (6+7+8)	-	-	-
10 Totaal directe inkomsten (5+9)	590.916	480.000	606.905
11 Indirecte inkomsten	48.992	40.000	59.568
12 Private middelen - particulieren	-	-	-
13 Private middelen - bedrijven	-	-	-
14 Private middelen - private fondsen	-	-	-
15 Private middelen - goede doelenloterijen	-	-	-
16 Bijdrage uit private middelen (12+13+14+15)	-	-	-
17 Totale eigen inkomsten (10+11+16)	639.908	520.000	666.473
18 Baten in natura	-	-	-
19 Totaal structureel OCW (20+21+22+23)	703.959	704.334	667.994
20 OCW - regeling specifiek cultuurbeleid	326.045	320.872	295.701
21 OCW - Erfgoedwet onderdeel huisvesting	238.612	245.770	238.612
22 OCW - Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	139.302	137.691	133.681
23 OCW - Kadarregeling exploitatiesubs. Onderzo	-	-	-
24 Totaal structureel provincie	-	-	-
25 Totaal structureel gemeente	-	-	-
26 Totaal structurele publieke subsidie overige	-	-	-
27 Totaal structurele subsidies (19+24+25+26)	703.959	704.334	667.994
28 Totaal incidentele publieke subsidie	-	-	-
29 Totaal subsidies (27+28)	703.959	704.334	667.994
Totale baten (17+18+29)	1.343.867	1.224.334	1.334.467

In 2025 is er voor € 480.000 aan publieksinkomsten begroot. In de begroting is uitgegaan van 60.000 bezoekers, terwijl we werkelijk 60.301 bezoekers hebben ontvangen. Hierbij hoort een omzet uit publieksinkomsten van € 590.916. De extra inkomsten zijn ontstaan door meer betalende bezoekers, extra inkomsten vanuit de rondleidingen en de succesvolle wandelingen en rondleidingen.

Onder de indirecte inkomsten wordt de doorbelasting van de servicekosten naar de Galerie Prins Willem V geboekt.

De ontvangen structurele OCW-subsidies zijn verantwoord in de baten conform de subsidiebeschikkingen.

Subsidievoorwaarden en afrekeningen:

Structurele subsidies OCW:

Vanuit de regeling Wet op het specifiek Cultuurbeleid is een Erfgoedwetsubsidie publieksactiviteiten 2025-2028 verleend op 17 september 2024 (referentie 47522033/1583381) en nadien geïndexeerd. De subsidie Erfgoedwetsubsidie, onderdeel huisvesting en collectiebeheer, is verleend op 17 september 23024 (referentie 1583088/47473270) en nadien

geïndexeerd. Aan de voorwaarden verbonden aan deze subsidies wordt voldaan met het indienen bij het Ministerie van OCW van deze jaarstukken. De subsidie erfgoedwet zal binnen tweeëntwintig weken na ontvangst van de eindverantwoordingsinformatie definitief worden vastgesteld.

Lasten

Lasten	Actueel 2025	Begroting 2025	Actueel 2024
	€	€	€
1 Personeelslasten	738.135	695.330	689.830
2 Huisvestingslasten	318.901	224.600	253.450
3 Afschrijvingen	25.629	20.828	25.415
4 Aankopen	-	-	-
5 Overige lasten	174.678	213.000	189.330
6 Totale lasten (1+2+3+4+5)	1.257.342	1.153.758	1.158.024
	-	-	-
6 Saldo uit gewone bedrijfsvoering	86.524	70.576	176.443
7 Saldo rentebaten/-lasten	-6.031	-1.000	-9.096
8 mutaties aankoopfonds / collectiefonds	-	-	-
Exploitatieresultaat (6+7+8)	92.555	71.576	185.539

Personeelslasten

	Actueel 2025	Begroting 2025	Actueel 2024
	€	€	€
Dienstverband	650.052	647.721	602.914
Inhuur	88.082	47.609	86.916
Totaal salarislasten	738.135	695.330	689.830

Wat betreft personeelslasten komen we in 2025 met € 738.135 uit boven de begroting (€ 695.330) en de lasten in 2024 uit (€ 689.830). Dit komt door een stijging van de FTE's en hogere loonkosten als gevolg van het nieuwe functiehuis, meer onbepaalde tijd contracten en een verruiming van de openingstijden van 6 naar 7 dagen per week.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten bedragen € 318.901 en liggen boven begroting vanwege de aanvullende dotatie aan de voorziening groot onderhoud en verduurzaming. Alle onderhoudskosten zijn geboekt conform de regelgeving rondom de Erfgoedwetsubsidie – onderdeel huisvesting.

Afschrijvingen

De kosten worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en afschrijving vindt plaats op basis van de lineaire methode.

Overige lasten

	Actueel 2025	Begroting 2025	Actueel 2024
	€	€	€
Publieksfunctie	116.733	159.000	127.543
Collectiefunctie	5.953	7.500	11.345
Algemeen beheer	51.992	46.500	50.443
Totaal	174.678	213.000	189.330

De overige lasten bedragen in 2025 € 174.678 en blijven daarmee onder de begroting (€ 213.000) en onder het niveau van 2024 (€ 189.330). De lagere realisatie is het gevolg van kostenbeheersing en procesoptimalisatie binnen meerdere onderdelen van de organisatie.

De **publieksfunctie** omvat met name kosten voor educatie, marketing en communicatie, vaste presentatie, tijdelijke activiteiten en evenementen. In juni 2025 is het marketingbudget verhoogd om het bereik onder potentiële bezoekers te vergroten. Deze extra inzet heeft aantoonbaar bijgedragen aan de realisatie van hogere publieksinkomsten.

De **collectiefunctie** omvat kosten voor registratie, behoud en beheer van de collectie, waaronder depotkosten, restauraties, onderzoek en museale vernieuwing. De uitgaven zijn in lijn met de activiteiten binnen het collectiebeheer en passen binnen de kaders van de Erfgoedwetsubsidie.

Onder **algemeen beheer** vallen de organisatiekosten, waaronder kantoor- en advieskosten, ICT, bankkosten en accountantskosten. De overige algemene kosten bedragen in 2025 € 51.992 (begroting: € 46.500). De overschrijding ten opzichte van de begroting wordt met name verklaard door hogere bank- en accountantskosten.

6 Toelichting op Categoriele en Functionele exploitatierekening (model IIc)

In model IIc “Categoriele en Functionele exploitatierekening” worden baten en lasten toegerekend naar de functies publieksactiviteiten, collectiebeheer en algemeen beheer. In de functionele verdeling worden de definities en aanwijzingen gevolgd van het Handboek verantwoording Erfgoedwetsubsidie 2025-2028. De volgende stappen zijn gezet in de toerekening:

Stap 1

- Allereerst vindt directe toerekening plaats van baten en lasten, exclusief de huisvestingssubsidie en huisvestingslasten aan de publieks- en collectiefunctie. Indien dit niet mogelijk is, worden baten en lasten toegerekend aan algemeen beheer. Bij de toerekening aan de museale functies wordt een consistente gedragslijn gehanteerd over de jaren.
- Bij de baten is de algemene regel, dat de baten de kosten volgen.
- Inkomsten uit kaartverkoop worden toegerekend aan de rubriek publieksactiviteiten en overige activiteiten. Hetzelfde geldt voor overige publieksinkomsten, deze hebben betrekking op inkomsten uit de (kleine) winkel en de horeca omzet.
- Indirecte inkomsten hebben betrekking op de dienstverlening van RIJKSMUSEUM DE GEVANGENPOORT aan de naastgelegen Galerij Prins Willem V (Mauritshuis), waarvoor wij sinds 2010 de entree en publieksvoorzieningen verzorgen. De vergoeding hiervoor wordt toegerekend aan de publieksfunctie. Ook hier geldt het principe dat de baten de lasten volgen (personele kosten en kosten voor o.a. energie).
- De OCW subsidies BIS en Erfgoedwet collectiebeheer worden conform het Handboek verantwoording Erfgoedwetsubsidie 2025-2028 toegekend aan de functies waarvoor de subsidie bestemd is:
 - de ontvangen subsidie BIS komt bij de baten onder de functie publieksactiviteiten
 - de ontvangen subsidie EW collectiebeheer komt bij de baten onder de functie collectiebeheer
- De toerekening van de kosten aan de functies is als volgt: Salarislasten zijn rechtstreeks verdeeld naar de functie. Het criterium is de functionele inzet voor de publieksfunctie; voor collectie of voor algemeen beheer; de rubricering volgt daardoor niet in alle gevallen de lijnen van de organisatiestructuur.
- Afschrijvingen voor publieksactiviteiten betreffen 50% van de afschrijvingskosten voor de inventaris.
De resterende afschrijvingskosten worden toegerekend aan algemeen beheer: de overige 50% van de afschrijvingskosten voor de inventaris, en de afschrijvingskosten van de overige installaties en de ICT.
Deze verdeelsleutel is gebaseerd op het gebruik van de inventaris ten behoeve van zowel publieksactiviteiten als ondersteunende bedrijfsvoering en wordt consistent toegepast.
- Overige lasten:
 - Voor de publieksfunctie worden hier opgenomen de kosten voor vrijwilligers, educatie, vaste opstelling, presentaties en tentoonstellingen, evenementen, website, marketing en communicatie.
 - Collectie bevat de kosten voor huur van het externe depot, registratie, restauraties, transportkosten behorend bij het reguliere collectiebeheer (dus niet behorend bij tentoonstellingen) en overige collectiekosten.
 - Voor algemeen beheer wordt hier opgenomen kantoorkosten, advieskosten en overige algemene kosten.

Stap 2

- Huisvestingslasten en de huisvestingssubsidie worden op contractniveau toegerekend aan de

verschillende functies. De daarbij behorende subsidie huisvestingbedragen worden op dezelfde manier toegerekend aan de verschillende functies. De baten volgen de kosten.

- De Erfgoedwetssubsidie huisvesting en de huisvestingslasten worden op identieke wijze toegerekend.
- Op contractniveau wordt toegewezen aan de collectiefunctie (het onderhoudscontract met Siemens voor de installaties voor beveiliging en museumklimaat).
- De overige huisvestingslasten zijn niet direct toe te wijzen aan een functie. Deze worden daarom toegerekend op basis van vierkante meters. Op basis van de oppervlaktes van de verschillende ruimtes in het gebouw, blijkt 90% toe te wijzen aan publieksfunctie en 10 % aan algemeen beheer.
- Aan de collectiefunctie zijn geen ruimtes, en dus geen vierkante meters, toe te rekenen. De topstukken van de collectie staan opgesteld in voor het publiek toegankelijke ruimtes die daarmee aan de publieksfunctie worden toegerekend. De overige objecten bevinden zich in het extern gehuurde depot, waarvan de kosten reeds zijn verantwoord als overige lasten/collectiefunctie onder de afdeling collectie.
- De overige huisvestingslasten komen niet ten laste van de subsidie voor huisvesting. Dit betreft kosten voor energie, schoonmaak en overige huisvestingskosten.

Stap 3

- De algemene beheerkosten worden toegerekend aan de publieksactiviteiten en aan collectiebeheer op grootboekniveau.
- Binnen de financiële administratie zijn kostenplaatsen en grootboekrekeningen zodanig ingericht dat kosten direct worden geboekt onder de functie waarop zij betrekking hebben. Hierdoor vindt de functionele toerekening primair plaats bij het vastleggen van de kosten in de administratie. Voor zover kosten niet direct aan een museale functie zijn toe te rekenen, blijven deze verantwoord onder algemeen beheer..
- Deze systematiek wordt consistent toegepast en sluit aan bij de feitelijke organisatie-inrichting en taakverdeling binnen het museum. De gehanteerde toerekeningsmethodiek wordt periodiek geëvalueerd om te waarborgen dat deze blijft aansluiten bij de activiteiten en de voorschriften uit het Handboek verantwoording Erfgoedwetssubsidie 2025–2028.
- Conform het Handboek wordt de Erfgoedwetssubsidie huisvesting buiten deze verdeelstap gehouden, evenals eventuele aankopen voor de collectie.